

ОБЩИНА ЯМБОЛ

ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ (2016 – 2020)

СЪДЪРЖАНИЕ	СТР.
I. Контекст и оценка на нуждите	- 4 -
1. Въведение	- 4 -
1.1. Обхват и фокус на стратегията	- 4 -
1.2. Съответствие с международни, национални и местни политики	- 4 -
2. Анализ на ситуацията и оценка на потребностите в община Ямбол	- 5 -
2.1. Методология	- 5 -
2.2. Описание на ситуацията в община Ямбол	- 6 -
2.3. Анализ на групите в риск в община Ямбол	- 6 -
2.4. Анализ на рисковни групи. Възрастни в риск	- 8 -
2.5. Анализ на социалните услуги в община Ямбол	- 10 -
II. Стратегия за развитие на социалните услуги	- 21 -
3. Визия и цели	- 21 -
3.1. Визия	- 21 -
3.2. Ценности и принципи	- 22 -
3.3. Приоритетни направления на общинската стратегия в развитието на социалните услуги. Общи и специфични цели. Мерки и дейности.	- 22 -
4. Система на мониторинг и оценка	- 37 -
III. План за действие	- 38 -
5. Ресурси	- 43 -
5.1 Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията	- 43 -
5.2 Източници на финансиране на стратегията	- 43 -
6. Комуникационна програма	- 44 -
6.1. Цели, водещи принципи и дейности на комуникационната програма	- 45 -
6.2. Дейности по реализацията на комуникационната програма	- 45 -
6.3. Възможни измерители за ефективността на комуникационната програма	- 46 -
6.4. Механизми, подходи и техники на комуникационната програма	- 46 -
6.5. Оперативно изпълнение на комуникационната програма	- 47 -
7. Заключение	- 47 -

Речник на съкращенията:

ЦОП – Център за обществена подкрепа

СОП – Специални образователни потребности

ЦСРИ – Център за социална рехабилитация и интеграция

СИ – Специализирана институция

ДМСГД – Дом за медико-социални грижи за деца

МЗ – Министерство на здравеопазването

ЗМО – Звено за мониторинг и оценка

НПО – Неправителствена организация

ДСП – Дирекция „Социално подпомагане“, Домашен социален патронаж

ДБТ – Дирекция „Бюро по труда“

ОПРР – Оперативна програма „Регионално развитие“

АЗ – Агенция по заетостта към МТСП /Министерството на труда и социалната политика/

ОЗД – Отдел „Закрила на детето“

АСП – Агенция за социално подпомагане

ДАЗД – Държавната агенция за закрила на детето

ДЦДУ – Дневен център за деца с увреждания

ЗЖ – Защитено жилище

КСУДВ – Комплекс за социални услуги за деца и възрастни

ЛА – Личен асистент

МФ – Министерството на финансите

ОПРЧР – Оперативна програма за развитие на човешките ресурси

РДСП – Регионална дирекция за социално подпомагане

СА – Социален асистент

СУ – Социална услуга

ЦНСТ – Център за настаняване от семеен тип

I. Контекст и оценка на нуждите

1. Въведение

Промяната на Закона за социално подпомагане в началото на 2016 г и на Правилника за прилагането му през 2015 г. въвежда нов подход в развитието на социалните услуги чрез планиране на разкриването, закриването, промяната на капацитета и предоставянето им на общинско и областно ниво на базата на анализ на потребностите от социални услуги. Промените в основните документи, определящи държавната социална политика, имат за цел осигуряване на равен достъп до качествени социални услуги на хората от различните рискови групи. В тази връзка, на основание чл.36а и чл.36б от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, се пристъпи към изготвяне на настоящата стратегия, която има за цел да постави основата на планирането на социалните услуги на общинско ниво за периода 2016 – 2020 г.

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Ямбол /2016 - 2020/ - представя развитието на социалната политика в Община Ямбол за периода 2016 - 2020 година, дефинира необходимостта от разкриване и развитие на социални услуги, насочени към разрешаване на нарастващите потребности на Община Ямбол от социални услуги и подкрепа. Разработена е като секторна политика в община Ямбол и се предлага за обсъждане и приемане от Общински съвет. Тя е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни в общината (общинска администрация, ДСП, местни структури на централната държавна власт, социални услуги, НПО и други) с общата координация на Община Ямбол. Стратегията е разработена на базата на Анализа на нуждите от развитие на социалните услуги в Община Ямбол. Съобразена е с Областната стратегията за развитие на социални услуги в област Ямбол и представлява адекватна актуализация и продължение на Стратегията за развитие на социални услуги в община Ямбол за периода 2011 г. – 2015 г. Тя е съобразена също така със структурните промени в социалната сфера и европейските изисквания заложи в нормативните актове, регламентиращи предоставянето на социалните услуги, децентрализацията при управлението и финансирането им и се основава на приоритетите и насоките в областта на социалната политика, приети с различни документи.

1.1. Обхват и фокус на стратегията

Общинската стратегия обхваща всички уязвими общности на територията на общината, с акцент към хората в риск за преодоляване достъпа до социални услуги. Стратегията проектира развитието както на социалните услуги, така и на пакет от общински политики за социално включване, насочени към устойчиви решения на проблемите на рисковите групи в общината. Стратегията определя рамките и параметрите на планираните мерки за социални услуги на общината през следващите пет години /2016 - 2020/.

1.2. Съответствие с международни, национални и местни политики

Национални приоритети в развитието на социалните услуги:

➤ Стратегически документи – преглед и анализ на действащите стратегии и планове на областно и общинско ниво.

Стратегията е разработена въз основа на действащото законодателство в социалната сфера. Съобразена е с националните стратегически документи, които имат отношение към социалното подпомагане на хората в неравностойно социално положение и към социалната интеграция на хората с увреждания, както и с националните приоритети в развитието на социалните услуги, насочени преди всичко към деинституционализацията на деца и възрастни и децентрализацията на услугите, а именно:

➤ Промяна на философията на предоставянето им чрез интегриран подход от прилагане на пасивни и активни политики, насочени към най-уязвимите групи: хора с увреждания, самотни родители, възрастни и деца, застрашени от попадане в институции;

➤ Преминаване към алтернативни форми на социални услуги, предоставяни в общността, съобразени с потребностите на хората и процеса на деинституционализация.

Изготвянето на стратегията е съобразено с постигнатите успехи и работещите добри практики и механизми в развитието на социалните услуги на територията на община Ямбол, както и със следните основни източници на информация, които определят националната и местната политика в областта на развитието на социалните услуги, а именно:

- ✓ Национална стратегия за детето 2008-2018 г.;
- ✓ Национална стратегия за дългосрочна грижа;
- ✓ Актуализирана стратегия за демографско развитие на населението в Република България 2012 – 2030 г.;
- ✓ Национална концепция за насърчаване на активния живот на възрастни хора в България (2012 – 2030 г.);
- ✓ Актуализирана стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2008 – 2015 г.;
- ✓ Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020;
- ✓ Общински план за развитие 2014-2020.

Общинската стратегия следва и принципите на законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България – Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания, Закон за закрила от дискриминация и др., както и съответните подзаконови нормативни актове.

2. Анализ на ситуацията и оценка на потребностите в община Ямбол

2.1. Методология

Основната цел на анализа е определяне на нуждите на рисковите групи на територията на общината, планиране и осигуряване на нови качествени социални услуги, развиване на вече съществуващите услуги, подобряване на достъпа до тях от нуждаещите се жители на община Ямбол.

Оценката на потребностите е необходима, за да може планирането да отговори на реалните нужди от социални услуги за рисковите групи, да съответства на реалните възможности и капацитет на местните институции и други партньори за развиване на съществуващите социални услуги, разкриване на нови услуги в съответствие на дългосрочните тенденции в развитието на община Ямбол.

Обхватът на темите на проучването включва широк кръг социо-икономически проблеми, демографски тенденции, общо състояние на социалните услуги в община Ямбол, като осигурени ресурси (финансови и човешки), достъп, капацитет и качество на наличните услуги.

Целите на проучването са:

- Да се очертае общата социо-демографска и икономическа картина на населението в община Ямбол – проблематика, настояща ситуация и тенденции в развитието;
- Да се анализират факторите, които създават рискове пред общностите и групите по отношение на тяхната социална интеграция и социализация;

- Да се определи кои са индивидите и групите в риск – какви са техните характеристики, брой, какво е отражението на рисковите фактори върху тях;
- Да се оценят възможностите на наличните ресурси, както и подкрепата на идентифицираните групи в риск чрез развитие на социални услуги, мерки за преодоляване на създадените проблеми и за превенция на риска.

Анализът обхваща територията на Община Ямбол. Изводите от анализа на ситуацията и събраните данни са важни за адекватно планиране на предвижданите социални услуги.

2.2. Описание на ситуацията в община Ямбол

В резултат на установилите се през последните няколко години неблагоприятни тенденции в развитието на демографските процеси, броят на населението в общината продължава да намалява.

Естественят прираст в общината е отрицателен. Спада при раждаемостта, емиграционният поток и нарастването на смъртността сред активното население предизвикват сериозни промени във възрастовата структура на населението, които намират израз в демографското остаряване на общината.

Налице е и подобряване на образователната структура на населението като се увеличава броя на хората с висше и средно образование и намалява този с основно, начално и незавършено начално, както и на тези, които никога не са посещавали училище (неграмотни лица). Отрицателно влияние обаче оказва външната миграция, която за съжаление обхваща предимно лица в трудоспособна възраст, в повечето случаи със средна и висока степен на образование и квалификация.

Младите поколения, които ще заменят след време заетите лица от средните възрасти, намиращи се на пазара на труда, ще са повече, но все още ще бъдат по-малко от хората в надтрудоспособна възраст, което ще задържи тенденцията на застаряване на населението в общината. Високите стойности на коефициента на възрастова зависимост показват, че разходите за издръжка на старите хора за здравни и социални услуги стават все по-големи.

2.3. Анализ на групите в риск в община Ямбол

При първоначалния анализ на социо-демографската и икономическа картина на общината се очертават няколко рискови зони за лица в неравностойно положение: неравностойна позиция на пазара на труда, живеещи в изолирани общности, многодетни семейства, трайна липса на собственост и доходи, противообществени прояви. На основата на тези характеристики се обособяват няколко рискови групи. Анализът не цели да направи пълна класификация на рисковите групи, а да очертае някои приоритетни потребности от социална подкрепа, както и необходимостта от развитието на социални услуги.

Фактори, които пораждаат риск за различни групи от населението

Фактори, свързани с доходите

Безработицата и нарушеният достъп до заетост е основният проблем за осигуряване на нормален стандарт на живот. Ограничен е броят на работните места в предприятията, работещи на пълен капацитет, осигуряващи заетост на лица в трудоспособна възраст. Липсват алтернативни работни места, особено за хора с увреждания.

Здравословните проблеми на хората с увреждания са основна причина за невъзможността за реализация на трудовия пазар, което води до усложняване на социалните статус на хората с увреждания и до лишаването им от доходи за издръжка.

Хората с увреждания имат нужда от подкрепа във всекидневието си, поддържането на домакинството и на жилището. Безработицата и ниските доходи в семействата рефлектират директно върху групите с ограничени ресурси за автономност, пряко зависими от своите близки. Лошите битови условия и дефицит в средствата за издръжка пораждаат

затруднения за осигуряване на добри битови условия на живот, покриване на разходите за всекидневни нужди и са сред основните причини за настаняване на деца и възрастни в специализирани институции. Бедността и ниските доходи влияят върху оформянето на почти всички групи в риск:

- Деца, в многодетни семейства;
- Деца на самотни родители;
- Деца с увреждания на самотни родители/ и в семейство с безработен родител;
- Хора с увреждания;
- Семейства на хора с увреждания;
- Непълнолетни майки;
- Деца и родители от ромски произход;
- Самотни възрастни хора;
- Възрастни хора с безработни близки в домакинството;
- Деца и възрастни, настанени в специализирана институция;
- Родители на деца, настанени в институция.

Структура на семейството

От съществено значение за формиране на рисковите групи по отношение на доходите са структурата и броят на членовете на семейството, както и разпределението на разходите между тях. Структурата на семейството е допълнителен фактор и поради това, че повечето хора със социални проблеми разчитат на близките си, тъй като социалното подпомагане и услугите не решават поставените пред тях проблеми и не компенсират рисковете, пред които са изправени.

По отношение на структурата на семейството могат да се оформят следните групи:

- многодетни семейства;
- непълни семейства;
- самотни хора с увреждания и самотни възрастни хора.

Увреждане или тежък здравословен проблем на член от семейството

Липсата на подходящи алтернативи за заетост за хора с увреждания поставя в неравностойно положение семействата им по отношение на източниците на доходи и покриване на нуждите. Ако състоянието на партньора/родителя изисква един от трудоспособните членове на семейството да полага грижи в ежедневието, това води до допълнително задълбочаване на проблемите, свързани с доходите.

В тази връзка се оформят следните групи:

- семейства, в чийто състав има човек с увреждане или с тежък здравословен проблем;
- семейства с хора с увреждания, оставащи без доходи в периодите между сключване на договор по програма „Личен асистент“ и техен близък;
- семейства с безработен член, непълни семейства с родители в пенсионна възраст.

В резултат от анализа на рисковите фактори като цяло и конкретната ситуация при условно разделение на групите на деца и семейства в риск и възрастни в риск могат да се идентифицират конкретни рискови групи.

- ✓ Деца и семейства в риск;
- ✓ Деца с увреждания;
- ✓ Многодетни семейства;
- ✓ Изоставени деца;
- ✓ Деца, настанени в специализирани институции;
- ✓ Деца, претърпели насилие и жертви на трафик;
- ✓ Деца пострадали от домашно насилие;
- ✓ Деца, живеещи на улицата;
- ✓ Деца с противообществени прояви.

Изводите са:

- На територията на община Ямбол успешно се извършва процесът на деинституционализация.
- Поради високия брой на децата, извършили противообществени прояви се откроява потребността от предоставящи превантивна работа с деца и семейства от тази рискова група.
- Броят на децата с увреждания ги поставя на първо място в групата на децата в риск, следват броят на децата на самотни родители и деца в многодетни семейства.
- Необходимо е да се разкрият алтернативни услуги за децата, настанени в специализирани институции – ЦНСТДМУ, както и да се увеличи капацитета на ЦОП, ЦСРИ, ДЦДУ и Център за ранно детско развитие.

2.4. Анализ на рискови групи. Възрастни в риск.

Самотно живеещи стари хора

За осигуряване на социални контакти и психо-социална подкрепа на възрастните хора са разкрити 15 клуба на пенсионера и 1 клуб на инвалида, които спомагат за намаляне риска от изолация.

Очертава се необходимостта от подкрепата за ежедневни грижи в дома – помощ при самообслужване, поддържане на хигиена, пазаруване, придружаване, готвене. Задоволяването на тези потребности може да се осигури със социалните услуги, предоставяни от Дирекция „Социално подпомагане“ гр.Ямбол.

Безработното население в трудоспособна възраст:

- безработни лица без, или с по-ниско от основно образование;
- безработни лица с намалена работоспособност;
- безработни младежи от 18 до 29 години;
- безработни лица на възраст над 55 години;
- безработни лица с регистрация над 1 година;

Деца и пълнолетни с увреждания

Увеличава се броят на лицата с увреждания, ползващи социални услуги. Все още на територията на общината има чакащи за настаняване в социални институции и/или резидентни услуги, в т.ч.: лица с умствена изостаналост; лица с психични разстройства; лица с деменция.

Трайно настанени в институции стари хора

На територията на община Ямбол функционира една специализирана институция за стари хора – Дом за стари хора, с отделение за лежащи, с общ капацитет 202 места.

Основните идентифицирани потребности на старите хора, настанени в такива домове са потребност от постоянна грижа за лежащите, достъп до медицинско обслужване, осигуряване на възможности за общуване и запълване на свободното време според индивидуалните интереси на потребителите. В процеса на социална работа, психологична оценка и разговори с потребителите не се наблюдава готовност и желание у тях за извеждане. Липсва желание за извеждане от институцията и от страна на близките и семействата на настанените.

Самотно живеещи хора

Възрастовата структура на населението в общината показва тенденция на увеличаване на хората на възраст над 60 години.

Поради това, че основните потребности на тази част от населението са свързани с подкрепа за ежедневните грижи в дома - помощ при самообслужване, поддържане на хигиена, пазаруване, придружаване, готвене, осигуряване на социални контакти, психосоциална подкрепа и социално включване, много голяма част от тях, особено тези, които не могат да разчитат на близки и роднини, намират като алтернатива настаняването в специализирана институция. Настаняването в специализирани институции се налага и поради факта, че липсват алтернативни социални услуги с достатъчен капацитет или затруднен достъп до тях.

Етнически общности в неравностойно положение

В настоящата група се включват и хора, живеещи в обособената ромска общност в община Ямбол. В ромския квартал са налице различни фактори определящи бедността – ниско образование и квалификация на голяма част от жителите, трайна безработица и липса на трудови навици за част от тях, ограничени възможности за заетост, лоши битови условия.

В обособения ромски квартал е районът с най-голям относителен дял на непълнолетни майки, деца, настанени в институции, деца в риск от отпадане от училище. Акумулирането на икономически, образователни и етнокултурни рискови фактори оказва най-силно влияние, когато семейството живее в рамките на собствената компактна малцинствена група.

В тази група попадат семейства в неравностойно положение, чиито децата рискуват да повторят модела на социална изолация на своите родители. За да бъде преодолян затворения цикъл, е необходима комплексна интервенция насочена срещу бедността, която да подпомогне семействата да осигурят шансове за социално включване и развитие на децата:

- компенсиране на липсата на професионална квалификация и образование. Допълнителна професионална квалификация и образование за младежите, отпаднали от училище или с основно и по-ниско образование;
- подкрепа на родителя в случаите на трайна безработица чрез допълнителна професионална квалификация и включване в програми за заетост, при липса на други възможности за заетост;
- изграждане на родителски капацитет и увереност;
- включване на децата от ранна възраст в детска градина с цел социализация и овладяване на български език;
- мотивация на детето и семейството за включване и задържане в образователната система;
- директна работа в общността за подкрепа на семействата в неравностойно положение и за подпомагане на родителите и семейството при реинтеграция на децата, настанени в институции, както и превенция на изоставянето;
- изграждане на механизъм на междусекторно партньорство между институциите за използване на техните ресурси в подкрепа на семействата при преодоляване на бедността и социалната изолация.

Бездомни

В изпълнение на указания на Агенция за социално подпомагане, в Дирекция „Социално подпомагане“ – гр.Ямбол е създаден и се поддържа регистър за бездомните лица, които са в териториалния обхват на Дирекцията.

В община Ямбол функционират следните алтернативни услуги за лица над 18 години ЦСРИ, ДСП, ДСХ, ЗЖХУИ, ЦНСТДМУ. Тези услуги не задоволяват напълно потребностите на лицата в риск. Необходимо да бъде увеличен техния обхват, особено за хората с психични разстройства, както и обхвата на услугите в домашна среда.

За превенция на институционализацията на лицата с увреждания е необходимо и разкриването на дневни форми на социални услуги.

Изводи:

На територията на община Ямбол функционира добре развита мрежа от социални услуги, предназначени за възрастни и хора с увреждания. Въпреки разнообразието от предоставяни услуги в общността, все още няма подходяща алтернатива за извеждане на потребителите от специализираните институции и има необходимост от социална и психологична работа с тях за мотивирането им за напускане на институцията.

Липсват достатъчно социални услуги, които да обхващат лицата с психични разстройства.

На основание изведените фактори, анализа на рисковите групи и направените изводи се очертават следните приоритетни рискови групи на територията на община Ямбол, за които е необходимо прилагането на мерки в сферата на социалните услуги:

- Хора с увреждания – деца и възрастни;
- Деца и възрастни, настанени в специализирана институция;
- Деца на самотни родители;
- Деца, в многодетни семейства;
- Етнически общности в неравностойно положение;
- Хора с ментални увреждания.

2.5. Анализ на социалните услуги в община Ямбол

Целта на анализа на социалните услуги е да се оценят възможностите на наличните ресурси за предотвратяване на рисковете и тяхното преодоляване.

Анализът на социалните услуги в община Ямбол е направен на базата на събраната информация от:

- Картите за услуги, подадени от социални услуги;
- Работни посещения в предоставяните услуги, междуинституционални срещи;
- Справки и друга документация от Общинска администрация и други институции.

На територията на община Ямбол са развити следните услуги:

Специализирани институции за деца и семейства в риск

- ✚ **Дом за медико-социални грижи за деца** - В общината има една специализирана институция с капацитет 70 легла – Дом за медико-социални грижи. Домът е разкрит на 20.11.1980 г. с капацитетни възможности за отглеждане и възпитание на 220 деца. Неговата първоначална и основна задача е борбата с високата детска смъртност. Към настоящия момент, съобразно нормативната уредба и конкретните нужди на региона, броят на леглата е актуализиран на 70. В ДМСГД - гр. Ямбол се приемат деца от 0 до 3 годишна възраст. Настаняването се извършва с влязло в сила решение на районния съд по реда на чл.28 от Закона за закрила на детето, както и се извършва временно настаняване със заповед на директора на Дирекция „Социално подпомагане“, издадена по реда на чл.27 от ЗЗД и спешно настаняване по реда на чл.33 от Правилника за прилагане на ЗЗД. Домът осъществява продължително медицинско наблюдение на деца с хронични заболявания и проблеми; диагностициране, лечение и рехабилитация; специфични грижи за деца с хронични заболявания и медико-социални проблеми: отглеждане, възпитание и обучение, подготовка за интеграция в обществото чрез посещаване на масови детски заведения, подготовка за осиновяване. В ДМСГД - гр. Ямбол работят квалифицирани медицински специалисти - лекари, медицински сестри, рехабилитатор, както и педагози, детегледачки и друг персонал. Домът е разположен в подножието на връх „Боровец“, намиращ се на 2 км от централната част на гр. Ямбол. В ДМСГД - Ямбол са обособени задължителните структурни единици съгласно Правилника за устройството и дейността на домовете за медико-социални грижи за деца: Медицински, Жилищен и Административно-стопански блок. Медицинският блок е структурна единица, която се състои от приемоизолационен сектор, Сектор за деца с тежки неврологични заболявания, Сектор за физиотерапия и рехабилитация, както и Зала по психомоторика. Има обособено „Пространство за

детето и семейството”, като самостоятелна структурна единица. То е предназначено за осъществяване на срещи между децата, настанени в дома с техните биологични родители и кандидат-осиновители. Жилищният блок е структурна единица, която се състои от спални помещения; помещения за хранене; помещения за игри и бодърстване на децата. Създадени са групи от 6 до 8 здрави и увредени деца на различна възраст, с оглед доближаване на отглеждането им до това в семейна обстановка. Целта е детето да прекарва максимално дълъг период в една и съща група. Има изградени постоянни екипи за обгрижване на децата. Във всички групи е приложена „работа в екип”. Работата в екип е основно средство за опазване на психическото и физическото здраве на децата и повишаване на професионалната мотивация и отговорност на персонала. В екипите са включени всички членове на персонала, който има пряк контакт с децата – лекар, педагог, мед. сестра, детегледачка. Домът има обширен двор, в който са разположени привлекателни детски площадки, построени по съвременните изисквания за безопасност, кътове за отдих и два открити басейна. Осигурен е достъп до и в сградата на хора с увреждания. Домът осигурява на настанените деца удобен транспорт за провеждане на консултативна извънболнична и болнична помощ, както и посещения на куклен театър, сладкарници, плажа през лятото и други детски празници, провеждани в града. Дейността на ДМСГД е нормативно уредена в Закона за здравеопазването, Правилника за устройството и дейността на Домовете за медико-социални грижи за деца и др. подзаконова нормативна уредба. Предстоящото реструктурирането на ДМСГД ще е инициатирано от Министерство на здравеопазването. Община Ямбол ще подкрепи всички действия във връзка с деинституционализацията на децата в специализираната институция.

Услуги в общността

В община Ямбол се предоставят следните услуги в общността:

✚ КОМПЛЕКС ЗА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ЗА ДЕЦА И ВЪЗРАСТНИ /КСУДВ/, КОЙТО ВКЛЮЧВА :

ДНЕВЕН ЦЕНТЪР ЗА ДЕЦА С УВРЕЖДАНИЯ „ДЪГА”,

Дневният център за деца с увреждания е разкрит от 01.01.2009 г. със Заповед № РД 01-17/08.01.2009 г. на Изпълнителния Директор на АСП към МТСП, с капацитет 30 места. Щатната численост на персонала е 13 щатни бройки. Намира в сградата на Комплекс за социални услуги за деца и възрастни (КСУДВ) – град Ямбол, в масивна четириетажна сграда в централен жилищен комплекс на града. Мястото е комуникативно и в близост минават транспортни връзки от всички части на града. ДЦДУ е разположен на 1-вия и 2-рия етаж в източното крило на сградата. Услугите в ДЦДУ „Дъга” се предоставят в ремонтирана и модернизирана сграда (общинска собственост) по проект „Ремонт, оборудване и обновяване на Комплексен център за социални услуги в град Ямбол за осигуряване на устойчиво градско развитие и социално включване”, финансиран по Оперативна програма „Регионално развитие” с адрес ул. „Търговска” № 120. На първия етаж са разположени кабинет на управителя, кабинет за семейно консултиране, кабинет на педагог, зала по психомоторика, зала за ЛФК, тренинг зала, офис за персонала и санитарен възел. На втория етаж са разположени кабинет на психолог, кабинет на логопед, зала за рехабилитация, зала за игрова терапия, зала за занимателна терапия, стая за отдих, медицински кабинет, трапезария с разливочна, санитарен възел с душ и съблекалня за момчета, санитарен възел с душ и съблекалня за момичета, санитарен възел за персонала. Кабинетите и залите за работа с потребителите са обзаведени с необходимите мебели и съоръжения за провеждане на цялостен и непрекъснат работен процес. Осигурени са самостоятелни помещения за индивидуални консултации, групови занимания, кабинети за оперативки, обучения и тренинги на персонала. Сградата е снабдена с външен и вътрешен асансьор, има двор с обособени кътове за игра и отдих, достъпността на средата е гарантирана. ДЦДУ предоставя комплекс от социални услуги в общността за цялостно обслужване на децата през деня, които са свързани с предоставянето на храна и

задоволяване на ежедневните социални, здравни и рехабилитационни потребности, както и развиване на умения за организиране на свободното време и социално взаимодействие в среда от връстници. Тази социална услуга е алтернативна форма на грижа за децата с увреждания, която чрез предоставяне на психологическа, логопедична и педагогическа професионална подкрепа ги насърчава да развият своя потенциал, според специфичните им индивидуални възможности.

Услугите , които предоставя са следните:

- целодневна или почасова грижа, според индивидуалните потребности и спецификата на физическото и психическото състояние на детето;
- групови и индивидуални педагогически консултации;
- социална работа с децата и техните семейства;
- придобиване на умения за дейности от ежедневиия живот, социално - битови умения, според индивидуалните възможности на детето;
- педагогическа подкрепа за деца със специални педагогически потребности и с говорни проблеми;
- логопедична терапия за деца с говорни и комуникативни нарушения;
- обучение в умения за социална интеграция;
- индивидуални психологически консултации;
- индивидуална рехабилитация;
- медицинска грижа – поддържащо лечение, назначено от лекуващ лекар или друг лекар – специалист.

ЦЕНТЪР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОДКРЕПА „УСМИВКА“

Услугата е разкрита през 2007 година по Програма ФАР 2004/016-711.0.02 Деинституционализация посредством предоставяне на услуги общността за рискови групи, Проект „Разкриване на център за обществена подкрепа за деца и семейства в риск в Община Ямбол“. Проектът приключва в края на 2008 г. и със Заповед № РД 01-16/08.01.2009 г., считано от 01.01.2009 г., центърът е като държавно делегирана дейност с доставчик община Ямбол с капацитет 50 места. Щатната численост на персонала е 11 щатни бройки. Услугата е поместена в Комплекса за социални услуги за деца и възрастни, в тих и спокоен квартал, не далеч от централната градска част на ул. „Търговска“ № 120, в близост до ДКЦ-1, училища и детски градини. Комплексът е ремонтирана и модернизирана сграда (частна общинска собственост) по проект „Ремонт, оборудване и обновяване на Комплексен център за социални услуги в град Ямбол за осигуряване на устойчиво градско развитие и социално включване“, финансиран по Оперативна програма „Регионално развитие“, която представлява масивна сграда на 4 етаж и приземен етаж, разделена на два корпуса – източен и западен. Обща площ 4 602 кв.м. в т.ч. идвор, РЗП – 3 490,30 кв. м. Центърът обитава втория етаж на западния корпус и има изградени: кабинет „Логопед“, кабинет „Социални работници“, кабинет „Психолог“, зала по психомоторика, кабинет „Управител“, кабинет „Социално консултиране“, 2 броя кабинети „Педагог“, тренинг зала. Местоположението и материалната база на Центъра са съобразени с целите и дейностите, които се извършват в него, със санитарно-хигиенните изисквания и условия за предоставяне на качествени и ефективни услуги. Условията за индивидуални и групови занимания в ЦОП са много добри, жизнената среда на клиентите е благоприятна и отговаря на изискванията за безопасност, естетика и комфорт, интериорът и подредбата в кабинетите са съобразени с възрастовите и индивидуални потребности на децата. За психологическия и физически комфорт и удобство на потребителите на социални услуги и персонала са обособени работни кабинети с достатъчно осветление, обзаведени със съвременни мебели и техника, предразполагащи към създаване на отношения на доверие между екипа и ползвателите на услугите, кътове за игра на децата, подходящи за възрастта на клиентите игри и играчки, телевизор и DVD плейър, компютър, съвременни нагледни материали за децата, книжки и др. Подреджането на материално-техническата база и цветовото оформяне на помещенията във всеки кабинет са съобразени с ергономичните норми и правилата за охрана на труда и са дело на екипа на Център за обществена подкрепа. В ЦОП е създадена сигурна и безопасна среда за предоставяне на услугата, има установен пропускателен режим за достъп на външни лица, разработени са писмени правила и процедури.

Услугите, които предоставя центъра са следните:

- Семейно консултиране и подкрепа – социални, правни и психологически консултации;
- Превенция на насилието и подкрепа на деца, жертви на малтретиране, насилие и negliжиране – социална и психолого - терапевтична работа с деца, жертви на насилие и техните семейства;
- Пре-натална и пост-натална грижа;
- Семейно планиране – консултации в сферата на репродуктивното здраве; контрацептивни методи; болести, предавани по полов път;
- Ресурсно подпомагане на деца с увреждания – възможност за почасово пребиваване на децата в Центъра с цел подкрепа и помощ за родителите на деца с увреждания;
- Превенция на отклоняващото се поведение при децата и работа с деца с отклоняващо се поведение;
- Превенция на отпадането от училище ;
- Деинституционализация и реинтеграция – социална работа с деца, при които съществува възможност за връщане в семейна среда; работа с родителите, разширеното семейство и детето за възстановяване на връзките родители – дете; подкрепа и консултации за детето и семейството в периода след реинтеграцията; изготвяне на психологически характеристики във връзка с осиновяване;
- Обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция – подкрепа при напускане на институциите, поради навършване на пълнолетие; работа с децата, които се подготвят за напускане на институциите, за тяхната подготовка за самостоятелен живот и социална интеграция – обучение в различни умения, включване в образователни и професионални курсове психологическо и социално консултиране на деца, ползващи услуги от резидентен тип; включване на деца, ползващи услуги от резидентен тип в подходящи групови форми;
- Обучение на приемни родители, подкрепа при настаняване на деца в приемна грижа, напасване, наблюдение и подкрепа след настаняване на дете;
- Обучение на кандидат-осиноводители, напасване, наблюдение и подкрепа в следосиновителния период;
- Логопедична терапия;
- Кампании.

Услугата е предназначена за деца в риск и техните семейства като основни проблеми на целевите ползватели са:

- Последици от всички форми на насилие;
- Последици от изоставяне и negliжиране;
- Последици от занижен родителски контрол и нисък родителски капацитет;
- Проблемно поведение;
- Развод и раздяла на родителите;
- Вродени и придобити заболявания;
- Продължително институционализиране;

Потребности:

- От защита;
- Консултиране;
- Подкрепа;
- Придружаване;
- Зачитане на личността;
- Подпомагане

ЦЕНТЪР ЗА СОЦИАЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЯ И ИНТЕГРАЦИЯ

Разкриването на ЦСРИ на територията на гр. Ямбол е със Заповед № РД 01-289/28.03.2007 г. на изпълнителен директор на АСП с капацитет 30 места от 01.01.2007г. Със Заповед № РД 01-220/28.01.2011 г., на Изпълнителен директор на АСП, считано от 01.01.2011 г., капацитета на ЦСРИ е завишен на 41 места. Щатната численост на персонала е 10.5 щатни бройки. От 1 септември 2012 г. с решение на Общински съвет Ямбол ЦСРИ е включен в структурата на Комплекс за социални услуги за деца и възрастни – гр. Ямбол.

Услугите в ЦСРИ се предоставят в Комплекса за социални услуги за деца и възрастни - ремонтирана и модернизирани сграда (частна общинска собственост) по проект „Ремонт, оборудване и обновяване на Комплексен център за социални услуги в град Ямбол за осигуряване на устойчиво градско развитие и социално включване“, финансиран по Оперативна програма „Регионално развитие“ с адрес ул. „Търговска“ № 120. Юридическо състояние на терена – общинска собственост – КСУДВ, предоставена с решение на Общински съвет – Ямбол, за срок от 5 години. Масивна сграда на 4 етажа и приземен етаж, разделена на два корпуса – източен и западен. Обща площ 4 602 кв.м. в т.ч. идвор, РЗП – 3 490,30, кв. м., като ЦСРИ обитава първи етаж от западното крило на сградата. Има обособени кабинети за работа със социалния работник, логопеда, педагог, психолог, зали за функционална и занимателна трудотерапия, зали за лечебна физкултура, медицинска рехабилитация и физиотерапия, тренинг зала, компютърна зала и фитнес салон.

Център за социална рехабилитация и интеграция е комплекс от социални услуги, за почасово обслужване на лица, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правно консултиране, образователно и професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване, като се предоставят следните дейности:

- консултиране;
- мобилна работа/ изнесени услуги;
- рехабилитация;
- терапия;
- ориентиране;
- информиране и обучение;
- груповата работа;
- обучение.

Целевите групи са деца и лица с различни видове увреждания и близкото им социално обкръжение, емоционално – поведенчески проблеми и девиантно поведение, нарушения в развитието, деца и лица с различни форми на зависимост.

ЦЕНТЪР ЗА НАСТАНЯВАНЕ ОТ СЕМЕЕН ТИП ЗА ДЕЦА И МЛАДЕЖИ БЕЗ УВРЕЖДАНЯ „СЛЪНЦЕ“ – УСЛУГА ОТ РЕЗИДЕНТЕН ТИП

Услугата е разкрита по проект по ОП „Развитие на човешките ресурси“ през 2011 година. От 1 март 2012 г. е държавна делегирана дейност с капацитет 12 места. Щатната численост на персонала е 10 щатни бройки. ЦНСТДМБУ се предоставят в Комплекса за социални услуги за деца и възрастни - ремонтирана и модернизирани сграда (частна общинска собственост) по проект „Ремонт, оборудване и обновяване на Комплексен център за социални услуги в град Ямбол за осигуряване на устойчиво градско развитие и социално включване“, финансиран по Оперативна програма „Регионално развитие“ с адрес ул. „Търговска“ № 120. Тя е масивна сграда на 4 етажа и приземен етаж, разделена на два корпуса – източен и западен. Обща площ 4 602 кв.м. в т.ч. идвор, РЗП – 3 490,30 кв. м., като ЦНСТ обитава трети и четвърти етаж от източното крило на сградата. ЦНСТДМБУ обитават 3 и 4 етаж от източното крило: 3-ти етаж – кухня, хол, занималня, комп.кабинет, 4 работни кабинета, тоалетни, склад- 2, бани -2; 4-ти етаж – 6 двойни стаи със самостоятелни баня и тоалетна, коридор и тераса, перално помещение, двор със градина, места за отдих, спортно игрище. Оборудване и обзавеждане: ЦНСТ разполага с 6 самостоятелни стаи с по две легла, гардероби, маси, столове, нощни шкафчета, самостоятелни баня и тоалетна. Общите помещения са обособени в кухня с кухненско обзавеждане и оборудване, всички нужни ел.уреди за една кухня – готварска печка, микровълнова печка, съдомиялна машина, хладилник, фризер, маси и столове за хранене. Центъра разполага с хол, с голям диван, телевизор, холова секция. Оборудван е и компютърен кабинет с 4 персонални компютъра, диван и секция. В занималнята за учени дейности са поместени секция, бюра, ученически столове, телевизор, модул от диван.

Дейности на социалната услуга:

- Задоволяване на основните жизнени потребности на децата от храна, подслон, сигурност;
- Осигуряване на безопасна и сигурна среда за живеене;

- Възможности за индивидуално развитие на всяко дете;
- Осигуряване на достъп до специализирани здравни, социални, образователни и други услуги;
- Формиране на умения за самостоятелен живот и развитие;
- Интегриране на личната история на детето;
- Поддържане на контакт с членове на семейството и значими за детето хора;
- Организиране на ежедневието на децата;
- Индивидуални занимания, отдих, развлечения
- Формиране на идентичност и значимост и др.

Ползватели – проблеми, насоки за работа:

- Липса на родителски капацитет у родителите на децата, пълна незаинтересованост от тяхна страна, невъзможност да отглеждат и възпитават децата си в сигурна и защитена среда, гарантираща живота, здравето и развитието на децата;
- По-голяма част от децата са от областта – 9, останалите 3 са от страната;
- Адекватна грижа за живота и здравето на децата;
- Възпитание и формиране на здрави личности;
- Създаване на среда – спокойна и гарантираща възможности за развитие и израстване;
- Подкрепа и насърчаване за формиране на умения за самостоятелен живот.

✚ ЦЕНТЪР ЗА НАСТАНЯВАНЕ ОТ СЕМЕЕН ТИП ЗА ДЕЦА И МЛАДЕЖИ С УВРЕЖДАНЯ гр. ЯМБОЛ, УЛ. „ЯМБОЛСКА КОМУНА“ № 70 (ЦНСТДМУ 1)

През 2014 г. социалната услуга се финансира от Европейски социален фонд по проект „Интеграция на деца и младежи с увреждания чрез предоставяне на социални услуги от резидентен тип в община Ямбол. През 2015 г. ЦНСТДМУ преминава към държавна делегирана дейност. ЦНСТДМУ 1 се намира в близост до МБАЛ „Св.Пантелеймон“ и парк „Боровец“ – гр. Ямбол на ул. „Ямболска комуна“ № 70. ЦНСТДМУ 1 е разположен на площ 928 кв.м., една сграда и двор. Сградата е проектирана като самостоятелно обособена къща на два етажа. Тя е с капацитет 14 деца (12 деца от специализирани институции и допълнителни 2 места за настаняване на деца/младежи от общността по спешност). Щатната численост на персонала е 12.25 щатни бройки, от които 0,25 управител, 1 соц. Работник, 1 възпитател, 8 детегледачи и 1 огняр. Всички служители живеят на територията на гр. Ямбол. Персоналът на ЦНСТДМУ-1 получава ежемесечна супервизия от клинични психолози и експерти в областта на социалните услуги. Служителите имат възможността да участват в работни срещи с представители на други социални услуги, семинари, конференции, размяна на опит и др.

Местоположението на сградата в парцела, както и прилежащото ѝ дворно пространство е съобразено с функционалните изисквания и стандарти за изграждане на материална база за настаняване на деца с увреждания. Има три обособени спални сектора, които имат известна самостоятелност, осигурен е лесен достъп до общите части за всички помещения. Спалните помещения са 7 и са оразмерени за обитаване на две деца за всяка стая. Леглата са 14 на брой. Санитарните възли са 6 на брой. За всяко дете е осигурено лично пространство, както и възможност за разделяне на помещението (чрез параван) на две части – при необходимост. В стаята всяко дете разполага с места за съхранение на лични вещи – гардеробче, писалищен плот с контейнер под него, нощно шкафче, работен стол, персонално легло. Леглата и плотовете са съобразени със съответното физическо състояние на отделното дете. Всички бани към спалните групи са оразмерени за деца с двигателните увреждания (свобода при настаняване на съответна възраст дете). За всяка група има по два санитарни възела – за момчета и за момичета. За персонала има самостоятелен малък санитарен възел. Цялостното обзавеждане е съобразено с Методическото ръководство за ЦНСТ за деца. Отоплението е локално с газов котел. Сградата на ЦНСТДМУ разполага с легла с подматрачна ракла, гардероб, нощно шкафче, маса за срещи, маса за хранене, столове за хранене, шкаф, шкаф за обувки, градинска маса, дивани, кухненски плот с шкафове, хладилник с фризер, печка с фурна, пералня,

сушилна машина, прахосмукачка, ютия, тостер за хляб, микровълнова фурна, обзавеждане за бани/тоалетни, пожарогасител, телевизори, компютър, лазерен принтер и др.

Предоставяните социални услуги са:

- Поддържане на контакт със значими хора;
- Индивидуални занимания, развлечения, отдих и др;
- Осигуряване на безопасна и сигурна среда за живеене;
- Осигуряване на здравословна жизнена среда;
- Развитие съобразно особеностите и възможностите на потребителите;
- Осигуряване на достъп до услуги и участие в живота на общността.

Ползватели – целеви потребители:

- Целева група – Деца от 3 до 18 годишна възраст с увреждания и лица от 18 до 29 годишна възраст с увреждания, които към момента на настаняване са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или приемно семейство.
- Потребности - задоволяване на основните жизнени потребности на децата/младешите от подслон, храна, сигурност, развитие и осигуряване условия за по-добро качество на живот; осигуряване на всяко дете/младеш достъп до здравна профилактика, здравни грижи, лечение и профилактика.

**✚ ЦЕНТЪР ЗА НАСТАНЯВАНЕ ОТ СЕМЕЕН ТИП ЗА ДЕЦА И МЛАДЕЖИ С УВРЕЖДАНЯ
гр. ЯМБОЛ, УЛ. „ЯМБОЛСКА КОМУНА“ № 72 (ЦНСТДМУ 2)**

През 2014 г. социалната услуга се финансира от Европейски социален фонд по проект „Интеграция на деца и младежи с увреждания чрез предоставяне на социални услуги от резидентен тип в Община Ямбол. През 2015 г. ЦНСТДМУ преминава към държавно делегирана дейност. ЦНСТДМУ 2 се намира в близост до МБАЛ „Св. Пантелеймон“ и парк „Боровец“ – гр. Ямбол на ул. „Ямболска комуна“ № 72. Частна общинска собственост, обща площ на терена и сградите – 1002 кв.м., сгради – 1 бр.; двор – 1 бр. Сградата е проектирана като самостоятелно обособена къща на един етаж. Тя е с капацитет за 14 деца (12 деца от специализирани институции и допълнителни 2 места за настаняване на деца/младеш от общността по спешност). Щатната численост на персонала е 13 щатни бройки. Местоположението на сградата в парцела, както и прилежащото ѝ дворно пространство, е съобразено с функционалните изисквания и стандарти за изграждане на материална база за настаняване на деца с увреждания. Централно място заемат общите пространства – дневна, хранене и зона кухненски бокс. В тях се влиза директно от входното фойе. Обслужващите, технически и складови помещения са обособени в зоната към улицата – североизток. Има три обособени спални сектора, които имат известна самостоятелност, но и са с осигурен лесен достъп до общите за всички помещения. Спалните помещения са 7 и са оразмерени за обитаване на две деца за всяка стая. Леглата са 14 на брой. Санитарните възли са 7 на брой. За всяко дете е осигурено лично пространство, както и възможност за разделяне на помещението (чрез параван) на две части – при необходимост. В стаята всяко дете разполага с места за съхранение на лични вещи – гардеробче, писалищен плот с контейнер под него, нощно шкафче, работен стол, персонално легло. Леглата и плотовете са съобразени със съответното физическо състояние на отделното дете. Всички бани към спалните групи са оразмерени за деца с двигателните увреждания (свобода при настаняване на съответна възраст дете). За всяка група има по два санитарни възела – за момчета и за момичета. За персонала има самостоятелен малък санитарен възел. Цялостното обзавеждане е съобразено с методическото ръководство за ЦНСТ за деца. Отоплението е локално с газов котел. Сградата на ЦНСТДМУ 2 разполага с легла с подматрачна ракла, гардероб, нощно шкафче, маса за срещи, маса за хранене, столове за хранене, шкаф, шкаф за обувки, градинска маса, дивани, кухненски плот с шкафове, хладилник с фризер, печка с фурна, пералня, сушилна машина, прахосмукачка, ютия, тостер за хляб, микровълнова фурна, обзавеждане за бани/тоалетни, пожарогасител, телевизори, компютър, лазерен принтер и др.

Предоставяните социални услуги са:

- Поддържане на контакт със значими хора;
- Индивидуални занимания, развлечения, отдих и др;

- Осигуряване на безопасна и сигурна среда за живеене;
- Осигуряване на здравословна жизнена среда;
- Развитие съобразно особеностите и възможностите на потребителите;
- Осигуряване на достъп до услуги и участие в живота на общността.

Ползватели – целеви потребители

- Целева група – Деца от 3 до 18 годишна възраст с увреждания и лица от 18 до 29 годишна възраст с увреждания, които към момента на настаняване са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или приемно семейство.
- Потребности - задоволяване на основните жизнени потребности на децата/младежите от подслон, храна, сигурност, развитие и осигуряване условия за по-добро качество на живот; осигуряване на всяко дете/младеж достъп до здравна профилактика, здравни грижи, лечение и профилактика.

✚ ЦЕНТЪР ЗА НАСТАНЯВАНЕ ОТ СЕМЕЕН ТИП ЗА ДЕЦА И МЛАДЕЖИ С УВРЕЖДАНЯ гр. ЯМБОЛ, К-С. „ЗОРНИЦА“ № 20 (ЦНСТДМУ 3)

През 2014 г., социалната услуга се финансира от Европейски социален фонд по проект „Интеграция на деца и младежи с увреждания чрез предоставяне на социални услуги от резидентен тип в Община Ямбол. През 2015 г. ЦНСТДМУ преминава към държавна делегирана дейност. ЦНСТДМУ 3 се намира в ж.к. „Зорница“ – гр. Ямбол. Частна общинска собственост, обща площ на терена и сградите – 1031 кв.м. сгради – 1 бр.; двор – 1 бр. Сградата е проектирана като самостоятелно обособена къща на един етаж. Местоположението на ЦНСТДМУ 3 е съобразено с функционалните изисквания и стандарти за изграждане на материалната база за настаняване на деца с увреждания. Сградата е в близост до централната част на гр.Ямбол с изградена достъпна архитектурна среда. В едно пространство са обединени всекидневната и трапезарията и са функционално свързани с кухнята. От всекидневната се излиза на тераса с изглед към площадките за игра и озелененото пространство около сградата. Спалните помещения са 7 и са оразмерени за обитаване на две деца за всяка стая. Леглата са 14 на брой. Щатната численост на персонала е 11.75 щатни бройки Санитарните възли са 5 на брой. В стаята всяко дете разполага с места за съхранение на лични вещи – гардеробче, писалищен плот с контейнер под него, нощно шкафче, работен стол, персонално легло. Леглата и плотовете са съобразени със съответното физическо състояние на отделното дете. Всички бани към спалните групи са оразмерени за деца с двигателните увреждания. За всяка група има по два санитарни възела – за момчета и за момичета. Цялостното обзавеждане е съобразено с Методическото ръководство за ЦНСТ за деца. Сградата на ЦНСТДМУ разполага с легла с подматрачна ракла, гардероб, нощно шкафче, маса за срещи, маса за хранене, столове за хранене, шкаф, шкаф за обувки, градинска маса, дивани, кухненски плот с шкафове, хладилник с фризер, печка с фурна, пералня, сушилна машина, прахосмукачка, ютия, тостер за хляб, микровълнова фурна, обзавеждане за бани/тоалетни, пожарогасител, телевизори, компютър, лазерен принтер и др.

Предоставяните социални услуги са:

- Поддържане на контакт със значими хора;
- Индивидуални занимания, развлечения, отдих и др;
- Осигуряване на безопасна и сигурна среда за живеене;
- Осигуряване на здравословна жизнена среда;
- Развитие съобразно особеностите и възможностите на потребителите;
- Осигуряване на достъп до услуги и участие в живота на общността.

Ползватели – целеви ползватели

- Целева група – Деца от 3 до 18 годишна възраст с увреждания и лица от 18 до 29 годишна възраст с увреждания, които към момента на настаняване са изчерпали възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или приемно семейство.
- Потребности - задоволяване на основните жизнени потребности на децата/младежите от подслон, храна, сигурност, развитие и осигуряване условия за

по-добро качество на живот; осигуряване на всяко дете/младеж достъп до здравна профилактика, здравни грижи, лечение и профилактика.

✚ ЗАЩИТЕНО ЖИЛИЩЕ ЗА ХОРА С УМСТВЕНА ИЗОСТАНАЛОСТ

През 2014 г., социалната услуга се финансира от Европейски социален фонд по проект „Интеграция на деца и младежи с увреждания чрез предоставяне на социални услуги от резидентен тип в община Ямбол. През 2015 г. защитено жилище преминава към държавна делегирана дейност. Частна общинска собственост, обща площ на терена и сградите – 475,30 кв.м., сгради – 1 бр.; двор – 1 бр. Функционално сградата е на четири основни зони: обща дневна зона, две спални зони за по 4 потребители и обслужваща зона. Всички зони са разположени на едно ниво - обща дневна зона в която са разположени обща дневна – трапезария с кухненски бокс, стая за дежурен възпитател и персонал отворена към дневната с гардеробна и санитарен възел, входно предверие и външна площадка- веранда. Две спални зони за общо 8 потребители. Щатната численост на персонала е 5 щатни бройки. Двете зони са разделени по полов признак и са с по две спални и баня. Спалните зони са достъпни от общата дневна и са със самостоятелни коридори което гарантира независимост на всяка зона. Леглата са 8 на брой, обслужваща зона в която са разположени: перално помещение, котелно помещение, вътрешно и външно домакинско помещение. Санитарните възли са 3 на брой. Сградата е едноетажна и разполага с легла с подматрачна ракла, гардероб, нощно шкафче, маса за срещи, маса за хранене, столове за хранене, шкаф, шкаф за обувки, градинска маса, дивани, кухненски плот с шкафове, хладилник с фризер, печка с фурна, пералня, сушилна машина, прахосмукачка, ютия, тостер за хляб, микровълнова фурна, обзавеждане за бани/тоалетни, пожарогасител, телевизори, компютър, лазарен принтер и др.

Предоставяните социални услуги са:

- Поддържане на контакт със значими хора;
- Индивидуални занимания, развлечения, отдих и др;
- Осигуряване на безопасна и сигурна среда за живеене;
- Осигуряване на здравословна жизнена среда;
- Развитие съобразно особеностите и възможностите на потребителите;
- Осигуряване на достъп до услуги и участие в живота на общността.

Ползватели – целеви потребители

- Целева група – Лица от 18 до 29 годишна възраст с увреждания, които към момента на настаняване са изчерпали възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или приемно семейство.
- Потребности - задоволяване на основните жизнени потребности на децата/младежите от подслон, храна, сигурност, развитие и осигуряване условия за по-добро качество на живот; осигуряване за всеки младеж на достъп до здравна профилактика, здравни грижи, лечение и профилактика.

✚ ДОМ ЗА СТАРИ ХОРА С ОТДЕЛЕНИЕ ЗА ЛЕЖАЩИ

Домът е разкрит през 1989 г. от община Ямбол. До 1993 г. е ДСХ. От 1993 до 2003 г. е част от Социален комплекс към Регионален център за социални грижи гр. Ямбол, в който се включва и Домашен социален патронаж на община Ямбол. От 2003 г. е част от социални услуги – ДСХ и ДСП на община Ямбол. Домът за стари хора в гр. Ямбол е разположен до североизточния обходен път на гр. Ямбол в близост до кв. „Д-р Д. Дончев“ на града, в източната част на парк „Боровец“, непосредствено над Дом за медикосоциални грижи за деца гр. Ямбол, масивна сграда с двор. Теренът е публична общинска собственост. Сградата е собственост на община Ямбол и е предоставена за безвъзмездно ползване с неопределен срок. Обща площ на терена и сградите, 14200 кв.м., Двор - 12668 кв. м., Брой сгради – 1, 8600 кв. м. полезна площ, като 4678 кв.м. за административен и обслужващ персонал; 3490 кв. м. – стаи за потребители; 432 кв.м. – общи помещения за потребителите. Капацитет – 202 потребители. Щатна численост на персонала - 76 щатни бройки.

Домът за стари хора е разположен в една основна сграда на 5 етажа и сутерен, както и прилежаща сграда на 3 етажа. На втория и третия етаж на прилежащата сграда – е разположено болничното отделение. Специализираната социална институция разполага с 96 единични стаи и 32 стаи с по две легла в основната сграда – сектори А и Б, както и 21 стаи в болничния сектор В. Към всички стаи има прилежащи тераси, прилежащи санитарни възли и бани. Топла връзка, оборудвана с парапет и наклонена рампа, разположена в южната част на сектор А, свързва основната част на сградата с трапезарията и кухнята. В стаите за интереси – разположени по средата на сектор А са разположени фотьойли, маси, компютърни конфигурации с безплатен интернет и телевизори с предоставена кабелна телевизия – безплатно от доставчика. Библиотека, зала за тържества, трудотерапевтична зала, магазин с 5 маси за консумация. Столови на двата етажа в болничния сектор – оборудвани с телевизори и кабелна, хладилник, телевизор, транзистор, котлон, компютри – 4 бр., разположени в стаите по интереси и 1 бр., разположен в 311 ст. б.о., лаптоп в залата за трудотерапия. В болничното отделение във всяка стая има гардероб, нощно шкапче, лични вещи, телевизори, транзистори. Всяко легло има постелен материал – дунапренов дюшек, кожен калъф, при необходимост се слага и антидекубитален дюшек. Ортопедични легла за тежко болните. Добро състояние на сградата за 26 годишна експлоатация. Извършвани са текущи ремонти през годините.

Домът за стари хора, гр. Ямбол е специализирана институция, предоставяща комплекс от социални услуги на лица, навършили възраст за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно Кодекса за социално осигуряване, включително и онези от тях, които имат процент намалена трудоспособност, установен с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК. Предоставяните социални услуги са:

- консултиране;
- постоянна грижа;
- рехабилитация;
- терапия;
- информирание и обучение;
- групова работа;
- осигуряване на качествена, здравословна и питателна храна на потребителите в съответствие с потребностите, здравословното им състояние и личния им избор;
- съдействие за получаване на медицинска и стоматологична помощ;
- обособен медицински сектор, включващ – лекарски кабинет, манипулационна, физиотерапевтична зала и зала за лечебна физкултура;
- своевременно съдействие за получаването на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия;
- осигурено 24-часово медицинско наблюдение;
- осигуряване на терапевтични и рехабилитационни дейности;
- възможност от самостоятелно организиране на свободното време – библиотека, параклис, абонамент на вестници, цветарство, плетиво, тихи игри, интернет, кабелна телевизия и др.;
- действа пенсионерски клуб „Дълголетие“, Певчески хор „Дълголетие“, Поетичен клуб „Петя Дубарова“;
- възможност за лични контакти с роднини и близки на потребителите;
- организиране на съвместни прояви с други специализирани институции, екскурзии, честване на национални, религиозни и лични празници.

✚ ДОМАШЕН СОЦИАЛЕН ПАТРОНАЖ (ДСП)

ДСП е разкрит през 1968 г. от община Ямбол. До 1993 г. е ДСП. От 1993 до 2003 г. е част от Социален комплекс към Регионален център за социални грижи гр. Ямбол, в който се включва и Дом за стари хора на община Ямбол. От 2003 г. е част от Социални услуги – ДСХ и ДСП на община Ямбол. Домашен социален патронаж на община Ямбол е разположен в сградата на Дом за стари хора гр. Ямбол - до североизточния обходен път на гр. Ямбол в близост до кв. „Д-р Д. Дончев“ на града, в източната част на парк „Боровец“, непосредствено над Дом за медикосоциални грижи за деца, гр. Ямбол. Теренът е публична общинска собственост на община Ямбол. Сградата е собственост на община Ямбол и е предоставена за безвъзмездно ползване с неопределен срок.

ДСП обслужва 210 потребителя. Щатната численост на персонала е 23 щатни бройки.

Основните дейности в Домашен социален патронаж гр. Ямбол са съобразени с изпълнението на стандартите и критериите за предоставяне на социални услуги (Регламентирани в Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане) и са насочени към подпомагане и разширяване възможностите на патронираните лица да водят самостоятелен начин на живот. Целта е задоволяване на ежедневните потребности на потребителите, създаване на условия за социални контакти и възможности възрастните хора да се чувстват неразделна част от обществото, подкрепа на пенсионирания и напуснали активния живот хора за преодоляване на психологическата бариера, която ги кара да се чувстват ненужни и осигуряване на условия за взаимопомощ.

Ползватели – целеви потребители

Право да ползват социалните услуги, предоставени от Домашен социален патронаж в общината, имат следните групи лица:

- лица над 65 годишна възраст с постоянен или настоящ адрес в гр. Ямбол;
- лица с увреждания – с определен процент намалена работоспособност или трайно изгубена работоспособност, определена от ТЕЛК/НЕЛК;
- ветераните от войните;
- военноинвалидите и военнопострадалите.

Родителите и семействата на деца с увреждания са изключително ангажирани с лечението и чисто физическото оцеляване на децата си и наред с тежката процедура за явяване на ТЕЛК и издаване на ЕР (експертно решение), наред с честите престои в болници и санаториуми, както и многото финансови средства, необходими за закупуване на лекарства, инвалидни колички, консумативи и медицински процедури, много често нямат времето и средствата да направят социално-правна консултация относно възможностите за получаване на различен вид помощ, както и да потърсят и да ползват психологическа подкрепа за себе си. Всичко това създава ежедневно напрежение и необходимостта поне един член на семейството да не работи, поради грижата за детето с увреждане, води до сериозни стресови ситуации за родителите, които са предпоставка както за сериозни психически и физически заболявания, така и за разпадане на самото семейство. В тази връзка, смятам, че би било удачно към КСУДВ да се разкрие Социален консултативен център (СКЦ), който да осигурява социално-правни консултации на хората, попаднали като потребители в социалната система, а също така да оказва подкрепа в краткосрочен план на нуждаещите се лица. От една страна, екип от специалисти – социални работници, психолози и юрисконсулти в този СКЦ, би могъл да подкрепи и облекчи работата и на сега действащите социални услуги на територията на община Ямбол, а от друга – би могъл да оказва квалифицирана психологическа и социална подкрепа при кризисни интервенции при бедствия, аварии и катастрофи.

Липсват достатъчно социални услуги, които да обхващат лицата с ментални увреждания и да подпомагат дейността на резидентните социални услуги. С цел превенция на настаняването на възрастни хора с увреждания и стари хора в специализирани услуги е необходимо разкриването на алтернативни социални услуги от резидентен тип и/или разширяване на обхвата им, както и на социалните услуги в домашна среда, както и разкриване на нови резидентни социални услуги за стари хора.

✚ ПРИЕМНА ГРИЖА

Проектът „Приеми ме“ надгражда приключилия в края на 2015-та година проект „И аз имам семейство“. Процедурата е за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 – 2020.

Целта на проекта е да се усъвършенства и да се разшири обхватът на услугата „Приемна грижа“ и затвърди нейното предоставяне на местно ниво като алтернативна форма за отглеждане на деца в риск в семейна среда. Акцент е поставен към развитие на специализирана приемна грижа за деца с увреждания; деца, жертви на насилие или трафик; деца, които са непридружени бежанци. Специален фокус се поставя върху настаняването на деца до 3-годишна възраст, както и на мерките, насочени към повишаване на качеството на приемната грижа чрез осъществяване на мониторинг.

Утвърдените и сега действащите в рамките на проект „И аз имам семейство“ приемни родители ще преминат към проект "Приеми ме 2015" с оглед гарантиране интереса на настанените деца и недопускане на възможност за прекратяване на настаняването и връщането им обратно в специализирани институции.

Проект „Приеми ме 2015“ ще приключи до края на 2018 г.

Участието на общината не е обвързано с финансов или друг материален разход, или съфинансиране на проекта.

II. Стратегия за развитие на социалните услуги

3. Визия и цели

3.1. Визия

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Ямбол цели да осигури в **дългосрочен план** достъпни и качествени социални услуги в общината и да допринесе за развитие на общинската социална политика като ефективна система от социални услуги, която поставя в своя център ползвателя, отговаря на нуждите на общността, осигурява равен достъп и непрекъснато подобрява своето качество. Стратегията е израз на желанието да се създадат условия за пълноценна реализация чрез грижа и подкрепа на местните общности, групи и лица в риск, осигурявайки им достъпни и качествени социални услуги на територията на община Ямбол.

3.2. Ценности и принципи

Основна ценност за стратегията е всеки човек със своята уникалност на възможностите за реализация, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение.

Основополагащи принципи заложи при планирането на стратегията са:

- 1) Уважение към правата и достойнството на потребителите и включването им в процеса на вземане на решения – гарантиране правото на потребителя да избере подходящата за него услуга и доставчик, който да му я предоставя. Потребителите (и техните семейства) трябва да бъдат партньори в процеса на прехода от институционална грижа към услуги, предоставяни в общността. Те трябва да бъдат активно включени и консултирани в разработването, предоставянето и оценката на услугите, които получават. Специфичните потребности и изисквания на всеки индивид трябва да бъдат уважавани;
- 2) Минимално ограничаване на личната свобода на лицето – лицето следва да бъде подкрепяно и стимулирано да развива потенциала си и да води независим начин на живот;
- 3) Поставяне на потребителя в центъра на услугата – услугите да са ориентирани към самия потребител и към неговите променящи се социални и здравни потребности, характер, интереси, история на живот и семейни обстоятелства, възможности и предпочитания. Тези характеристики са в основата на планирането и реализирането на грижите, развитието на персонала и контрола на качеството;
- 4) Прозрачност – да се предоставя ясна, точна и изчерпателна информация и съвети на потребителите и потенциалните потребители за предлаганите услуги, тяхната цена и достъпност. Информацията да е надлежна и публично достъпна;
- 5) Недискриминация, обществена солидарност и толерантност към всички социални групи – всички граждани са равнопоставени и имат равен достъп до услуги;
- 6) Достъпност – достъпна и адаптирана среда, осигуряване на качествени услуги на територията на всеки регион – изградена мрежа от стационарни и мобилни услуги;
- 7) Устойчивост и дългосрочен ефект на постигнатите резултати – трайност и дългосрочно въздействие на постигнатите ефекти от реализираните политики;

- 8) Партньорство и равнопоставеност на доставчиците на услугите – съвместни дейности на държавните органи на различни управленски нива близо до гражданите; активна роля на централните, регионалните и местни власти в организирането и финансирането на услугите; равнопоставеност на различните доставчици на дългосрочните грижи като участници в развитието на мрежата от услуги и като възможности за предоставянето им и кандидатстване за различни публични средства за финансиране;
- 9) Ефективност и ефикасност на услугите – осигуряване на достъп, разнообразяване на услугите, предоставяне в координация, съобразяване с местните особености;
- 10) Иновативност в процеса на планиране и предоставяне на услуги за дългосрочна грижа – поставяне на акцент върху развитието на иновативни и интегрирани услуги, взаимстване на добри практики и модели в процесите на планиране и предоставяне на услугите;
- 11) Междусекторно взаимодействие при предоставянето на социални, образователни и здравни услуги, съобразени с конкретните нужди и потребности на потребителите;
- 12) Превантивност на мерките – превенция на институционализирането, на излишната хоспитализация и рехоспитализация;
- 13) Финансиране, ориентирано към потребителя – създаване на реални условия за развитието на ориентирани към потребителите услуги и прилагане на гъвкав подход при предоставянето и финансирането им;
- 14) Гражданско участие и диалогичност – участие и взаимодействие между всички заинтересовани страни в процеса на разработване и прилагане на политиката в областта за дългосрочна грижа.

Чрез общинската социална стратегия община Ямбол се присъединява към европейските принципи на хуманност и солидарност като **осигурява достъпни и качествени социални услуги, интегрира общности и индивиди и гарантира пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи.**

3.3. Приоритетни направления на общинската стратегия в развитието на социалните услуги. Общи и специфични цели. Мерки и дейности.

Приоритетни направления

Приоритетните направления в контекста на Общинската стратегия са групирани в две посоки - отнасящи се до **съдържанието на социалните услуги** и до **начина на функциониране и изпълнение** на услугите и мерките за социално включване.

Избраните приоритетни направления за **съдържанието на социалните услуги** включват:

Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолация

Чрез осигуряване на достъп до качествени социални услуги в общността ще се изгради модел за подкрепа на нуждаещи се лица в неравностойно социално положение, така че да не напускат собствения си дом и общност, ще се подобри достъпът до качествени здравни услуги и образование, както и интегриране на пазара на труда.

Целта на Общинската стратегия е от система за специализирани институции, предлагащи универсален подход към различните потребности и проблеми на хората, да се премине към създаване на социални услуги в общността, които да индивидуализират предлаганите услуги към групите в риск и интегрирането им в социалните общности.

Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа

Намаляване на дела на децата, настанени в специализираните институции ще доведе до коренна промяна в социалните услуги в община Ямбол, до реформиране и

закриване на специализираните институции. Целта е създаване на нови социални услуги от резидентен тип със среда близка до семейната, за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда, както и подобряване качеството на съществуващите услуги от резидентен тип. Деинституционализацията е възможна единствено чрез разширяване спектъра на услуги от резидентен тип и създаване на възможности за извеждане на децата от институциите, превенция на изоставянето и подкрепа на семейства в риск за подобряване на грижата за децата в семейството.

□ Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги

Като обща цел за развитие на конкретното направление е да се гарантира качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на областно и общинско ниво и чрез осигуряване на компетентен персонал за предоставяне на социални услуги.

Включването на неправителствените организации в социалната сфера ще бъде предпоставка за развитие на човешките ресурси чрез иновативни методи и подходи.

□ Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги.

Въвеждането на ефективна система от социални услуги на общинско ниво, ще доведе до създаване на междуобщинско партньорство, а с това и до увеличаване на мерките за социална подкрепа и за нуждаещи се целеви групи от Община Ямбол. Характерът на проблемите на хората в риск изисква комплексна намеса, която може да се постигне само чрез връзки на взаимодействие между различните публични и социални сектори – социални услуги и подпомагане, образование, здравеопазване, заетост, инфраструктура и жилищна среда.

Общи и специфични цели

За осъществяването на **Визията** на Общинската стратегия, във всяко от приоритетните направления са набелязани общи и специфични цели и задачи.

Приоритетно направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолацията

Обща цел 1. Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на лица и групи. Подкрепа за интеграция на семейства и общности, чрез:

□ **Специфична цел 1.1.** Предоставяне на социални услуги в община Ямбол за подкрепа на уязвимите семейства и децата, за предоставяне на добра грижа за децата, социална интеграция на семейството и децата и индивидуално развитие

□ **Специфична цел 1.2.** Предоставяне на услуги, които развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа.

□ **Специфична цел 1.3.** Предоставяне на социалните услуги за подкрепа на социалното включване на децата с увреждания.

□ **Специфична цел 1.4.** Предоставяне на социалните услуги за подкрепа на включването и реализацията на лицата с увреждания.

□ **Специфична цел 1.5.** Предоставяне на социални услуги за подкрепа на социалното включване и реализацията на младежи, маргинализирани лица и групи, безработни и хора със зависимости.

Специфична цел 1.6. Предоставяне на социални услуги за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора.

Приоритетно направление 2: Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа

Обща цел 2. Намаляване на дела на хората, настанени в специализирани институции, чрез:

Специфична цел 2.1. Разработване на планове за закриване/трансформиране на специализираните институции на територията на общината

Специфична цел 2.2. Настаняване на деца в риск в различни форми на семейна грижа.

Специфична цел 2.3. Предоставяне на социални услуги от резидентен тип със среда близка до семейната, за децата, които не могат да бъдат отглеждани в биологичното си семейство. Подобряване качеството на съществуващите услуги от резидентен тип.

Специфична цел 2.4. Разкриване на нови социални услуги от резидентен тип със среда близка до семейната за хора с увреждания и за стари хора

Специфична цел 2.5. Реформиране и подобряване качеството на грижа в институциите за хора с увреждания и стари хора.

Приоритетно направление 3: Развитие на капацитет за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги

Обща цел 3: Създаване на ефективна система за подкрепа на развитието на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги на територията на община Ямбол, с активното участие на всички заинтересовани страни

Специфична цел 3.1. Изграждане на капацитет за управление и планиране на социални услуги в структурите на областно ниво.

Специфична цел 3.2. Изграждане на капацитет за управление на социални услуги в общината и доставчиците на социални услуги.

Специфична цел 3.3. Изграждане на капацитет за предоставяне на социални услуги.

Специфична цел 3.4. Развиване на публично-частни партньорства в областта на социалните услуги.

Специфична цел 3.5. Развиване на капацитет за наблюдение, оценка и повишаване качеството на социалните услуги.

Приоритетно направление 4: Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги

Обща цел 4. Повишаване на ефикасността на услугите и осигуряване на равни възможности на достъп на потребителите до тях чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество

Специфична цел 4.1. Стимулиране и развиване на междуобщинското партньорство в социалните услуги.

Специфична цел 4.2. Развиване на ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и услуги.

Ключови индикатори

В дългосрочен план общинската стратегия за социални услуги цели да превърне община Ямбол в територия с достъпни, разнообразни и качествени социални услуги, които допринасят за подобряване качеството на живот, максималната самостоятелност, пълноценната реализация и грижа за възрастни и деца с различен статус и групи в риск.

Основните индикатори за промяната в системата на социалните услуги в община Ямбол, постигната в рамките на Общинската стратегия, са:

- Подобри условия за самостоятелен живот в домашна среда на 20% от хората с увреждания – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент;
- Осигуряване на устойчивост на 90% от услугите за деца и семейства в риск;
- Намаляване на броя на изоставените деца с 10 % годишно;
- Увеличаване на приемната грижа с минимум 10 семейства (професионални и доброволни приемни семейства) за целия период на Стратегията;
- Развита капацитет за предоставяне, управление, мониторинг и оценка на качествени и ефективни социални услуги на минимум 20% от персонала и експертите;
- Инициирани и развитие най-малко на 5 смесени междусекторни услуги и/или мерки (проекти) за социално включване на уязвими общности и рискови групи

Ключовите качествени индикатори за успеха на осъществената интервенция по отношение на постигнатата **промяна в ситуацията в община Ямбол и ползите за рисковите групи** в резултат от изпълнението на Стратегията са:

- Поне 20% от лицата с увреждания, обхванати в услуги за рехабилитация или различни форми на заместваща, дневна грижа;
- Повишено качеството на услугите за хората с увреждания - социална и медицинска рехабилитация чрез ЦСРИ в община Ямбол;
- Осигурена поетапна деинституционализация на стари хора и възрастни с увреждания чрез извеждане и разкриване на минимум 2 алтернативни форми на резидентна грижа в общността;
- Развити нов тип алтернативни резидентни услуги в среда близка до домашната за стари хора, които не са в състояние да живеят самостоятелно;
- Разкрита минимум 1 услуга за деца/младежи от резидентен тип;
- Подобро качество на услугите за деца и семейства в риск в минимум 3 услуги;
- Пълно обхващане на децата в предучилищно и училищно образование;
- Подбрана информираност на учениците и младежите за последиците от зависимостите и рисковото поведение;
- Брой проведени общи срещи и брой приложени механизми за обмен на опит и подобряване взаимодействието между заинтересованите страни в сферата на социалните дейности;
- Брой проведени обучения.

Интервенция – социални услуги и мерки

Приоритетно направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолацията

Обща цел 1. Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на лица и групи. Подкрепа за интеграция на семейства и общности.

Специфична цел 1.1. Предоставяне на социални услуги в община Ямбол за подкрепа на уязвимите семейства и децата, за предоставяне на добра грижа за децата, социална интеграция на семейството и децата и индивидуално развитие.

Мярка 1.1.1. Предоставяне на подкрепа на уязвимите семейства и деца в Центрове за обществена подкрепа

Дейност 1.1.1.1. Продължаване дейността на Център за обществена подкрепа (ЦОП) в гр. Ямбол. Капацитет – 50 места. ЦОП функционира в Комплекса за социални услуги за деца и възрастни (КСУДВ). - Дейността в ЦОП е насочена към превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, развиване на умения на самостоятелен живот, приемна грижа и осиновяване, превенция на отклоняващото се поведение.

Конкретните услуги предоставяни в Центъра за обществена подкрепа включват: семейно консултиране и подкрепа; консултиране и информиране за проблеми, свързани с развитието на децата от съответната възраст; индивидуални и фамилни консултации в случаи на кризи в семейството; превенция на рисковото и асоциално поведение на деца и младежи; подкрепа за професионално ориентиране на деца и младежи; семейно планиране, подготовка за родителстване, работа на ниво родилен дом, психологическо консултиране и рехабилитация, обучения в умения за самостоятелен живот, превантивни програми на ниво училище, информационни кампании, оценяване, обучение, наемане и подкрепа на приемни родители, подготовка и подкрепа на осиновители.

Потребителите на услугите в ЦОП са насочвани от ОЗД и други свързани структури – медицински професионалисти и лечебни заведения, детски градини и училища, структури от системата на борба с противообществените прояви, общински администрации и др.

Мярка 1.1.2. Осъществяване на комплексна програма за ранно детско развитие в община Ямбол с обхват на уязвимите семейства и деца.

Дейност 1.1.2.1. Реализиране на проект „Услуги за ранно детско развитие в Общностен център-Ямбол – продължение на дейността по Проекта за социално включване „Общностен център-Ямбол за интегрирано предоставяне на социални услуги на деца и семейства в риск“;

Проектното предложение има за цел превенция на социалното изключване, намаляване на бедността сред децата, чрез интервенции в ранното детско развитие и чрез подкрепа за дейността на създадения по Проекта за социално включване (финансиран със Заем 7612BG от Международната банка за възстановяване и развитие в периода 2008-2015 г.) Общностен център в град Ямбол. В рамките на центъра се предоставят интегрирани услуги за ранно детско развитие, насочени към деца до 7 годишна възраст от уязвими групи, вкл. деца с увреждания и техните семейства, както и бъдещи родители.

Специфични цели: Предоставяне подкрепа на деца в ранна детска възраст и техните семейства за:

- Подобряване на достъпа до здравна грижа;
- Формиране на родителски умения;
- Подобряване на семейната среда;
- Повишаване на училищната готовност на децата за включване в образователната система;
- Предотвратяване на настаняването на деца в специализирани институции;
- Разширяване на обхвата на услугите, предоставяне на деца с ниски доходи и деца с увреждания на възраст до 7 години;
- Ограничаване предаване на бедността между поколенията.

Мярка 1.1.3. Превенция на изоставянето на деца

За да се предотврати изоставянето на новородени деца на ниво родилен дом е необходимо работата по превенция да започне преди раждането на детето - успехът на превенцията зависи от ранната навременна намеса и продължителността на социалната работа с бъдещата майка, нейното семейство и близко обкръжение. Предотвратяването на изоставяне деца ще включва комплексни програми за семейна подкрепа – социална, достъп до образование, здравни грижи, жилищна политика, заетост и др.

Дейност 1.1.3.1. Активно включване на медиатори за консултиране на бременни и млади майки от ромската общност;

- подкрепа за достъп до здравни грижи – издирване, подкрепа и консултиране за здравно осигуряване и налични здравни грижи;
- информиране и консултиране по въпроси, свързани с нуждите на детето и умения за разпознаването им;
- извършване на редовни имунизации. Съвместна работа със здравните медиатори за обхващане на деца от етническите общности в неравностойно положение.

Дейност 1.1.3.2. Подкрепа за младите майки в риск да изоставят детето си, посредничество за решаване на социални проблеми и насочване към подходящи социални услуги;

- осигуряване на общински жилища за временен престой на семейства в жилищна криза;
- Информирание и консултиране по въпроси, свързани с развитието на детето (хранене, сън, стимулиране, общуване, игра);

Дейност 1.1.3.3. Подкрепа за майките и семействата на новородени деца с увреждания;

- проследяване на развитието на детето (с най-висока интензивност през първата една година);
- Интеграция на деца с увреждания в детски градини - включително тяхното адаптиране, осигуряване на транспорт, както и да се анализират възможностите за алтернативна услуга в детска градина за почасово гледане на деца с увреждания.

Мярка 1.1.4. Осъществяване на програми за превенция на всички форми на насилие над и от деца в община Ямбол и подкрепа на жертвите на насилие, експлоатация и трафик

Дейност 1.1.4.1. Реализиране на инициативи и кампании за превенция на насилието и рисковото поведение във всички училища. Образователни програми и кампании във всички детски градини и училища, както и в рамките на ЦОП, насочени към превенция на агресивно поведение сред деца, развиване на познание за насилието и неговите симптоми и умения за защита от насилие: провеждане на лекции и дискусии в часа на класа; организиране на хепънинги, междуучилищни прояви и инициативи на общинско и областно ниво. Програмите и кампаниите ще бъдат осъществявани от детските градини, училищата (учители, педагогически съветници), ЦОП, МКБППМН. Програмите ще използват материали, разработени от ДАЗД, НПО и други организации.

Дейност 1.1.4.2. Намаляване на отпадането от училище, чрез разширен спектър на услугите за деца, младежи с рисково поведение, жертви на насилие и трафик, зависимости - изпълнявани съвместно с училищата, РИО на МОН, НПО. Темите ще включват различните форми на насилие (физическо, сексуално и психологическо), злоупотреба, експлоатация, тежки форми на детски труд, negliжиране. Те ще са насочени към деца, родители, професионалисти и широката общественост. Програмите ще използват материали, разработени от ДАЗД, УНИЦЕФ, НПО и други организации.

Дейност 1.1.4.3. Разкриване на Кризисен център в сграда, находяща се на ул. "Ресен" №2 с капацитет 10 места. С Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане е определена специфична социална услуга за подкрепа на жертви на насилие и трафик – кризисен център. Новата социална услуга се състои в оказване на защита на деца и лица пострадали от насилие, трафик или друга форма на експлоатация, които се предоставят за срок до 6 месеца и са насочени към оказване на индивидуална подкрепа, задоволяване на ежедневните потребности и правно консултиране на потребителите или социално-психологическа помощ, когато се налага незабавна намеса, включително чрез мобилни екипи за кризисна интервенция.

Специално внимание се обръща на случаите, когато лицето пострадало от домашно насилие е бременна жена или майка на дете, ненавършило 3 години, и съществува риск от изоставяне на детето. В тези случаи се предприемат мерки за незабавно настаняване на майката и детето.

Специфична цел 1.2. Предоставяне на услуги, които развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа.

Мярка 1.2.1. Предоставяне на подкрепа на роднините и близки, които са поели грижата за дете.

Дейност 1.2.1.1. Осигуряване на грижа при близки и роднини за изоставени и negliжирани деца, осигуряване на устойчива семейна грижа и възможност за трайно решаване на проблема за бъдещето на изоставеното дете:

- подкрепа на роднини и близки при поемане на грижата за новородени и по-големи деца, чиито родители заявяват намерение за изоставяне;
- предоставяне на подпомагане (храна, дрехи, памперси за деца от 0-1 година) в случаи на тежки социални проблеми;
- мобилизиране на разширеното семейство.

Мярка 1.2.2. Широко развитие на приемната грижа и поддържане над 10 работещи приемни семейства годишно в община Ямбол.

Дейност 1.2.2.1. Предоставяне на услугата „Приемна грижа“ по проект „Приеми ме 2015“ - Развитие на специализирана приемна грижа за деца с увреждания; деца, жертви на насилие или трафик; деца, които са непридружени бежанци. Специален фокус се поставя върху настаняването на деца до 3-годишна възраст, както и на мерките, насочени към повишаване на качеството на приемната грижа чрез осъществяване на мониторинг. Обхванати ще бъдат кандидати за приемни родители и приемни семейства, семейства на близки и роднини; деца в общността, в риск от изоставяне и техните семейства, деца настанени в специализирани институции;

Дейност 1.2.2.2. Използване на ресурса на утвърдените приемни семейства за спешно, краткосрочно настаняване на деца в риск от изоставяне и на изоставени деца. Развиване на „заместваща“ приемна грижа.

Спешно настаняване на дете в приемно семейство се предприема, когато съществува непосредствена заплаха за живота и здравето на детето, изпаднало в бедствена ситуация. Това може да се реализира по следните начини:

- с предприета мярка „полицейска закрила“ - след изтичането ѝ;
- жертви на насилие и трафик;
- до 3-годишна възраст.

Обикновено детето се настанява в утвърдено приемно семейство, чиято оценка е показала наличие на капацитет и готовност да приемат веднага дете в дома си.

Заместваща приемна грижа ще се предоставя на децата за кратък период от време с цел подкрепа на полагащите грижи за детето или подкрепа/подготовка на детето в следните случаи:

- за осигуряване на отпуск на професионално приемно семейство, при което има настанено дете;
- за подкрепа на семействата на близки и роднини, при които има настанени деца;
- при заболяване на член на приемното семейство за времето на отпуск по болест, когато друг член на семейството не може да осигури адекватни грижи за детето;
- на деца, настанени в специализирани институции, с цел подкрепа на тяхната социализация;
- на родители, които полагат грижи за дете с увреждане, за осигуряване на подкрепа с цел превенция на институционализацията.

Дейност 1.2.2.3. Обучение на приемни родители по одобрена от МТСП програма с цел:

- професионализиране на дейностите, съставляващи грижата за децата, включително приемната грижа;
- формиране на помагащо отношение на всички, оказващи грижа и подкрепа на деца в риск – приемане на детето като субект; уважение и зачитане на достойнството, стремеж към овластяване на детето чрез помощта ;
- постигане на индивидуализиран подход в приемната грижа за всяко дете, съобразен с неговите специфични нужди и в най-добрия му интерес;
- гарантиране на минимално ниво на качество в подготовката на приемните родители.

Дейност 1.2.2.4. Осъществяване на наблюдение и подкрепа след настаняване на дете;

- подкрепа в задоволяване на образователните потребности на детето;
- работа с родителите и разширеното семейство за възстановяване на връзките между членовете на семейството и благоприятстване на взаимоотношенията.

Мярка 1.2.3. Развиване на услуги в подкрепа на кандидат-осиновители, осиновители и осиновени в Община Ямбол.

Дейност 1.2.3.1. Предоставяне на услуги в подкрепа на осиновяването – консултиране, информиране;

- психологическо консултиране и подкрепа на детето и семейството за улесняване на адаптацията към новата среда и за подобряване на общуването между членовете на семейството;
- информиране, консултиране, насочване на семейството към ползването на адекватни услуги в общността, с оглед по-добро посрещане потребностите на детето.

Дейност 1.2.3.2. Обучение на кандидат-осиновители чрез външни обучители;

- провеждане на обучения за кандидат-осиновители съвместно с РДСП, ДСП/ОЗД, ЦОП
- провеждане на поддържащи обучения на приемните родители в ЦОП, чрез супервизии от външни обучители;

Дейност 1.2.3.3. Подкрепа в следосиновителен период за осиновители и осиновени.

Услуги за осиновители

- индивидуално консултиране и подкрепа / включване в групи за споделяне на опит;
- включване в дейности с деца, за които е планирано осиновяване;
- подкрепа при адаптация на деца;
- подкрепа и консултиране в процеса на отглеждане на вече осиновени деца;
- месечна супервизия от квалифициран специалист;
- семейно консултиране;
- домашни посещения за подкрепа при необходимост;
- достъп до организирани дейности;
- индивидуално консултиране на осиновените деца.

Специфична цел 1.3. Предоставяне на социални услуги за подкрепа на социалното включване на децата с увреждания.

Мярка 1.3.1. Подкрепа към родителите с цел превенция на изоставянето на деца с увреждания и настаняването им извън семейна среда.

Дейност 1.3.1.1. Предоставяне на психологически консултации и подкрепа на родителите преди и непосредствено след раждане на дете с увреждания;

Дейност 1.3.1.2. Реинтеграция на деца от резидентни институции;

Целта е чрез психотерапевтична и психосоциална подкрепа предоставени в институциите от резидентен тип, детето да се подготви за реинтеграция. Семейството, в което детето ще бъде реинтегрирано, може да бъде подкрепено чрез информиране, консултиране и психо-социална работа по посока повишаване на родителския капацитет. Предвижда се посредничество и подкрепа на срещите между детето и семейството.

Дейност 1.3.1.3. Информирание и обучение в зависимост от степента на увреждане;

- Допълнителна педагогическа подготовка за повишаване на училищната готовност на децата за равен старт в училище.
- Изграждане на работещо сътрудничество и обмен на информация между системата на здравеопазването и социалните услуги за пренатална диагностика, ранна регистрация на бременността и ранно установяване на риска от увреждане; предоставяне на психологически консултации и подкрепа на родителите преди и непосредствено след раждане на дете с увреждания.

Дейност 1.3.1.4. Съвети за права, процедури и посредничество за получаване на техническите помощни средства от социалните услуги в общността за деца и възрастни;

- Да бъдат консултирани за целия процеса на осиновяване и неговата специфика, за да могат да вземат информирани решения.
- Да ползват обучение, подкрепа и услуги при избран от тях доставчик на социални услуги.
- Да кажат «не» на осиновяване, с което не се чувстват сигурни .
- Да получават цялата информация за предложените за осиновяване децата, за да могат да се справят и да получат навременна подкрепа от социалните работници, психолозите, терапевтите и другите специалисти.
- Да ползват регламентирани от закона услуги за осиновените от тях деца (например детска градина, майчинство).
- Да ползват помощта на специалисти при адаптация на детето в следосиновителния период.

Мярка 1.3.2. Осигуряване на достъп до здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства.

Дейност 1.3.2.1. Здравно консултиране, рехабилитация, логопедична помощ, медицински грижи - продължаване на функционирането на съществуващите услуги и развиване на нови, насочени към улесняване на достъпа до здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация.

Дейност 1.3.2.2. Предоставяне на психологическа помощ - предоставяне на специализирана консултативна помощ в ЦОП, която цели постигане на промяна в способностите за учене, вземане на решения и тяхното реализиране;

Дейност 1.3.2.3. Продължаване дейността на Дневен център за деца с увреждания – капацитет -30 места; Извършване на рехабилитация и работа с родители в дневния център за деца с увреждания в град Ямбол. Наред с дневната грижа, дневният център за деца с увреждания в община Ямбол, предлага и услуги за рехабилитация на деца с увреждания и работа с техните семейства за предоставяне на информация и подготовка за полагане на грижи в семейна среда.

Дейност 1.3.2.4. Продължаване дейността на Център за социална рехабилитация и интеграция – капацитет 41 места – Продължаване на дейностите свързани с деца и лица с увреждания, деца с увреждания в семейна среда, вкл. нуждаещи се от

почасови грижи; хора с увреждания с чужда помощ и без право на чужда помощ; лица с тежки заболявания в домашна среда

Дейност 1.3.2.5. Реализирането на проект „Услуги за ранно детско развитие в Общностен център-Ямбол“ цели осигуряването на:

- Индивидуална педагогическа подкрепа за деца с увреждания;
- Предоставяне на психологическа подкрепа и консултиране на бъдещи и настоящи родителски умения, семейно консултиране и подкрепа и индивидуална и групова работа с деца и родители, включително и с деца и родители, които не са от уязвими групи, с цел посещаване на детска градина;
- Подкрепа за осигуряване на здравна детска консултация и дейности по превенция на заболяванията;

Мярка 1.3.3. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова и заместваща грижа за децата с увреждания според вида на техните увреждания, отглеждани в семейна среда.

Дейност 1.3.3.1. Предоставяне на социални услуги чрез програми и проекти, които осигуряват домашни грижи за децата с увреждания - Личен асистент, Социален асистент и Домашен помощник ;

Проект „Осигуряване на подкрепа за независим живот на хора в неравностойно положение“ - Предоставяне на социални услуги в домашна среда е алтернатива за независим живот, съобразен с физическия, ментален и социален статус на ползвателите на социалната услуга. Усилията по проекта ще бъдат насочени към създаване на подкрепяща среда за развитие и утвърждаване на социалните услуги в домашна среда. Проектът предвижда нарастване на обема и многообразието на социалните услуги , които ще се предоставят в общността в съответствие с индивидуалните потребности на нуждаещите се и прилагане на комплексен подход. Подборът на крайните ползватели по проекта, както и същността на предлаганите по проекта услуги, акцентират върху стимулиране на умения за независим живот.

Дейност 1.3.3.2. Продължаване на дейностите в съществуващия ДЦДУ-рехабилитация, терапевтични занимания и терапии, психологическа подкрепа, развиване на придобитите знания и умения и др. ;

Капацитета на социалната услуга е 30 потребители, като е предвидено увеличаване на капацитета от 30 на 38 места. Увеличеният капацитет би подпомогнал в значителна степен работата на трите ЦНСТДМ с увреждания.

Дейност 1.3.3.3. Повишаване информираността на местната общност по проблемите и възможностите за развитие на децата с увреждания и семействата им;

Специфична цел 1.4. Предоставяне на социални услуги за подкрепа на включването и реализацията на лицата с увреждания.

Мярка 1.4.1. Развиване капацитета на функциониращите ЦСРИ с мобилни екипи и дневни центрове за обхващане на хората с увреждания в община Ямбол.

Дейност 1.4.1.1. Използване на мобилни екипи от рехабилитатор и психолог, за посещения по домовете, когато не се изисква специализирана апаратура - Развитие на дейността на ЦСРИ в Комплекса за социални услуги за деца и семейства – гр. Ямбол.

Дейност 1.4.1.2. Осигуряване на специализиран транспорт, в случаите когато услугата изисква специално оборудване - Потребителите се транспортират със специализиран транспорт от „врата – до врата“, което значително облекчава семействата на ползвателите.

Мярка 1.4.2. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства

Дейност 1.4.2.1. Предприемане на действия за промяна профила на Дневен център за деца с увреждания и създаване на Дневен център за деца и/или възрастни хора с увреждания – обхващане на целевата група от лица над 29 годишна възраст, с цел предоставянето на подходяща социална услуга в общността - Осигуряване на услуги, дневна грижа – дневен престой и храна, рехабилитация, медицинско и санитарно обслужване, занимания за организация на личното време, трудотерапевтични дейности, консултиране;

Дейност 1.4.2.2. Продължаване дейността на Звеното за услуги в домашна среда към Домашен социален патронаж по проект „Осигуряване на подкрепа за независим живот на хора в неравностойно положение“ по ОПРЧР - Мобилна услуга за подпомагане на стари хора и лица с увреждания в дейности от всекидневния им живот чрез предоставяне на модулни пакети от услуги.

Мярка 1.4.3. Развиване на целеви общински политики/мерки за социалното включване на хората с увреждания

Дейност 1.4.3.1. Разработване на нови форми и услуги за активно включване на лицата с увреждания;

Дейност 1.4.3.2. Прилагане на индивидуален подход за развитие и подобряване уменията на лицата от уязвимите групи с цел преодоляване на социалната изолация в общността;

Дейност 1.4.3.3. Прилагане на целеви мерки съвместно с Дирекция „Бюро по труда“ и местните НПО-та с цел придобиване на допълнителна професионална квалификация, обучение и практически умения. Преодоляване изолацията на пазара на труда;

Дейност 1.4.3.4. Подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в общественото пространство

Мярка 1.4.4. Развиване на услуги за подкрепа и социална интеграция на хора с умствена изостаналост

Дейност 1.4.4.1. Продължаване на дейността на съществуващото Защитено жилище за хора с умствена изостаналост – с капацитет 8 места.

Мярка 1.4.5. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания

Дейност 1.4.5.1. Подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в общественото пространство, културни и здравни центрове, училища и детски градини. Определяне на конкретните задачи по общини в рамките на годишните планове за развитие на социалните услуги.

Осигуряване на подкрепяща среда за децата със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания в училищата и детските градини:

- достъпна архитектурна среда;

- специалисти – психолози, логопеди, рехабилитатори, образователни медиатори и др. ;

- специални учебно-технически средства и апаратура, дидактически материали, учебни помагала, специализиран софтуер, учебни програми – в зависимост от потребностите на всяко дете / ученик.

Дейност 1.4.5.2. Провеждане на разяснителни мероприятия от ДБТ сред работодателите в община Ямбол, относно възможностите за заетост на хората с увреждания. Прилагане на целеви мерки съвместно с ДБТ и НПО с цел придобиване на допълнителна професионална квалификация, обучение и практически умения. Преодоляване изолацията на пазара на труда.

Дейност 1.4.5.2. Разработване на нови форми и услуги за активно включване на лицата с увреждания; Социално предприемачество. Социалното предприемачество е уникално с това, че позволява обединяването на икономически и социални цели в едно, което позволява провеждане на ефективна социална политика и осигурява ефективна подкрепа за социално уязвимите групи на обществото в най-широк смисъл. Една от областите, в които традиционно социалните предприятия извършват дейност, е социалната сфера. Социалните услуги се определят като дейности, които подпомагат и разширяват възможностите на лицата да водят самостоятелен начин на живот, и се извършват в специализирани институции и в общността. Законовото определение за „социални услуги“ разглежда социалните услуги като дейности, насочени към подкрепа на подпомаганите лица за водене на пълноценен живот. Като съществена част на понятието „социална услуга“ е посочена социалната интеграция на потребителя, която следва да съпътства непрекъснато процеса на предоставяне на услугата. Това трябва да става по начин, който да гарантира на лицето самостоятелен начин на живот, а не да го поставя в зависимост от услугата, съответно от институцията.

Специфична цел 1.5. Предоставяне на социални услуги за подкрепа на социалното включване и реализация на младежи, маргинализирани лица и групи, безработни и хора със зависимости.

Мярка 1.5.1. Развиване на услуги за превенция и подкрепа за преодоляване на последиците от рисково и зависимо поведение на младежи и възрастни

Дейност 1.5.1.1. Предоставяне на услуги в съществуващите ЦОП и ЦСРИ, които да включват: развиване на умения за самостоятелен живот и превенция на рисково поведение; психологическо консултиране, семейно консултиране, медиация, рехабилитация, младежки информационно консултантски и обучителни услуги, обучителни услуги, свързани с повишаване на квалификацията, преквалификация, кариерно консултиране и посредничество за намиране на работа;

Дейност 1.5.1.2. Предлагане на нова социална услуга – Кризисен център /включ. Звено за кризисна интервенция и Звено за психо-социална подкрепа/, който има за цел да предоставя подкрепа и закрила от 3 до 6 месеца на нуждаещи се лица – Предоставяне на защита на деца и лица пострадали от насилие, трафик или друга форма на експлоатация.

Мярка 1.5.2. Развиване на услуги за подкрепа и социална интервенция на хора с психични разстройства и деменция

Дейност 1.5.2.1. Реализация на проект „Топъл обяд“ по „Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане“ по Фонда за Европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица.

Мярка 1.5.3. Развиване на услуги за подкрепа и социална интеграция на хора с умствена изостаналост

Дейност 1.5.3.1. Продължаване на дейността на съществуващото Защитено жилище за хора с умствена изостаналост – с капацитет 8 места.

Специфична цел 1.6. Предоставяне на социални услуги за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора.

Мярка 1.6.1. Предоставяне на комплекси от услуги за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора.

Дейност 1.6.1.1. Предоставяне на социалната услуга „Личен асистент“ по проект „Нови възможности за грижа“ по ОПРЧР;

Дейност 1.6.1.2. Предоставяне на почасови услуги – услуги за лична помощ /личен асистент/, услуги за комунално-битови дейности /домашен санитар/, услуги за социално включване /социален асистент/, здравни и медицински услуги /здравен асистент/, услуги за психологическа подкрепа /психолог/ по проект „Осигуряване на подкрепа за независим живот на хора в неравностойно положение“ по ОПРЧР;

Дейност 1.6.1.3. Продължаване дейността на Домашен социален патронаж и разкритото към него Звено за услуги в домашна среда;

Дейност 1.6.1.4. Реализиране на проект „Обществена трапезария“ чрез Фонд „Социална закрила“ към МТСП

Приоритетно направление 2: Деинституционализация на подобряване качеството на резидентната грижа

Обща цел 2.1. Намаляване на дела на хората , настанени в специализирани институции, чрез:

Специфична цел 2.1. Реформиране на институционалната грижа за възрастни хора в специализираните институции на територията на община Ямбол

Мярка 2.1.1. Разработване на планове за развитие, за подобряване на материалната база и качеството на социалните услуги в специализирани институции за възрастни хора на територията на община Ямбол, съобразено с приоритетите на Националната стратегия за дългосрочна грижа

Дейност 2.1.1.1. Искане за финансиране /предвидена възможност от НСОРБ относно дейности за подкрепа на социалната инфраструктура в обхвата на ОП „Региони в растеж“, Програма за развитие на селските райони, ОП РЧР/ за реновиране/основен ремонт на съществуващия Дом за стари хора, както и за неговия нов филиал.

Специфична цел 2.2.Настаняване на деца в риск в различни форми на семейна грижа.

Мярка 2.2.1. Осигуряване на семейна среда за деца в риск чрез реинтеграция в биологичното или разширено семейство и настаняване в алтернативна семейна грижа.

Дейност 2.2.1.1. Разработване на план за преобразуване /закриване/ на ДМСГД, във връзка с процеса на деинституционализация на настанените деца в институцията;

Дейност 2.2.1.2. Оценка на човешките ресурси и насочване към действащи социални услуги, дейности на територията на община Ямбол.

Специфична цел 2.3. Предоставяне на социални услуги от резидентен тип със среда близка до семейната, за децата, които не могат да бъдат отглеждани в

биологичното си семейство. Подобряване качеството на съществуващите услуги от резидентен тип.

Мярка 2.3.1. Осигуряване на среда близка до семейната за деца, лишени от родителска грижа – Центрове за настаняване от семеен тип /ЦНСТ/.

Дейност 2.3.1.1. Продължаване на дейността на съществуващите ЦНСТ-та – ЦНСТДМУ и ЦНСТДМ - ЦНСТ представлява резидентна форма на грижи за деца, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда и се предполага, че настаняването им ще бъде дългосрочно. Центровете предоставят подслон и ежедневни грижи за настанените деца, като осигуряването на здравните и образователни услуги се предоставят извън мястото за живеене, за да бъде осигурена социална интеграция.

Специфична цел 2.4. Разкриване на нови социални услуги от резидентен тип със среда близка до семейната за стари хора

Мярка 2.4.1. Изграждане на резидентни услуги за стари хора

Дейност 2.4.1.1. Проучване на потребностите и нагласите сред общността за разкриване на **резидентни услуги за стари хора**

Специфична цел 2.5. Подобряване качеството на грижа в институциите за хора с увреждания и стари хора.

Мярка 2.5.1. Подобряване качеството на материалната база и качеството на грижа.

Дейност 2.5.1.1. Реализиране на намеренията на община Ямбол за разкриване на филиал към съществуващия Дом за стари хора с капацитет 35 места и увеличаване капацитета на социалната услуга – предоставяне на институционална грижа за лица навършили възраст за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно КСО и осигуряване на среда максимално близка до семейната за задоволяване на потребностите на настанените лица;

Дейност 2.5.1.2. Реновиране/основен ремонт на сградата на Дом за стари хора с цел подобряване състоянието на социалната инфраструктура. /предвидена възможност от НСОРБ относно дейности за подкрепа на социалната инфраструктура в обхвата на ОП „Региони в растеж“, Програма за развитие на селските райони, ОП РЧР/.

Приоритетно направление 3: Развитие на капацитет за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги

Обща цел 3: Създаване на ефективна система за подкрепа на развитието на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги на територията на община Ямбол, с активното участие на всички заинтересовани страни

Специфична цел 3.1. Изграждане на капацитет за управление и планиране на социални услуги в структурите на общинско ниво.

Специфична цел 3.2. Изграждане на капацитет на управление на социалните услуги в общините и доставчиците на социални услуги.

Дейност 3.2.1. Планиране и проучване на възможността социалните услуги на територията на община Ямбол да се предоставят от външни доставчици;

Специфична цел 3.3. Изграждане на капацитет за предоставяне на социални услуги.

Специфична цел 3.4. Развиване на публично-частни партньорства в областта на социалните услуги.

Дейност 3.4.1. Обучение за изграждане на ефективни партньорства, умение и нагласи за развиване на публично-частните партньорства в областта на социалните услуги;

Дейност 3.4.2. Споделяне на добри практики – СНЦ „Мостове над Тунджа“, СНЦ „Идея“, БЧК;

Дейност 3.4.3. Информационни срещи и консултации между представители на Общински съвет, общинска администрация, доставчици и други представители на общността /НПО и граждани/ при планиране развитието на социалните услуги.

Специфична цел 3.5. Развиване на капацитет за наблюдение, оценка и повишаване качеството на социалните услуги.

Приоритетно направление 4: Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги

Обща цел 4. Повишаване на ефикасността на услугите и осигуряване на равни възможности на достъп на потребителите до тях чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество

Специфична цел 4.1. Стимулиране и развиване на междуобщинското партньорство в социалните услуги.

Дейност 4.1.1. Споделяне на добри практики – община Тунджа, община Елхово, община Стралджа;

Дейност 4.1.2. Предвидена възможност общините да предоставят услуги и за ползватели от други съседни общини /териториалната близост до услугата, като условие за улесняване на достъпа на рисковите групи до нея/.

Специфична цел 4.2. Развиване на ефективни механизми на междусекторното сътрудничество и услуги.

Дейност 4.2.1. Подписване и прилагане на Координационен механизъм за взаимодействие между заинтересованите институции при работа в случай на деца в риск от ХИВ, Хепатит С, Хепатит В и сексуално предавани инфекции;

Дейност 4.2.2. Прилагане на Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция;

Дейност 4.2.3. Добро сътрудничество при прилагане на Областен координационен механизъм по деинституционализация между Община Ямбол и Фондация „Надежда и домове за деца“- клон България.

Дейност 4.2.4. Изграждане на умения за успешни партньорства;

Дейност 4.2.5. Предоставяне на консултации, фасилитация, обучителни модули и обучения чрез практика за междуобщинско и междусекторно взаимодействие;

Дейност 4.2.6. Добро сътрудничество между сферата на здравеопазването и социалните дейности – Здравно консултативни центрове към МБАЛ, сферата на превенцията и противодействието на асоциалното поведение, сферата на образованието и социалните дейности;

Специфична цел 4.3. Превантивни подготовки за възникване на ситуации с мигриращи и емигриращи и изготвяне на план за действие

Дейност 4.3.1. Изграждане на необходимия капацитет за управление на подходящи социални услуги;

4. Система на мониторинг и оценка

Цели и задачи на мониторинга и оценката

Системата за мониторинг и оценка е ключов инструмент за развитие на политики и програми в социалната сфера и особено – за дългосрочни и комплексни интервенции като Общинската стратегия за социалните услуги. Резултатите от мониторинга и оценката са основа за актуализацията на стратегията по отношение на приоритетните направления и целите, както и за препланирането на оперативните задачи в хода на изпълнението.

Конкретните цели и задачи на системата за мониторинг и оценка са:

1. Да осигурява постоянен поток от актуална информация за развитието на социалната среда в община Ямбол, чрез:
 - Обратна връзка от целевите групи и преките потребители за вида и качеството на предоставяните услуги и подкрепа;
 - Обратна връзка от преките изпълнители на дейностите за трудностите в изпълнението на услугите, възможностите за усъвършенстване и нуждите от обучение и развитие на човешките ресурси.
2. Да обезпечи текущия мониторинг на изпълнението на дейностите по Стратегията на общинско ниво, чрез:
 - Събиране на информация за обема и преките резултати от осъществяваните дейности/ услуги;
 - Пряко наблюдение на хода, методите и начините на текущото изпълнение на планираните дейности, както и на степента на изпълнение на времевия график на дейности и резултати;
 - Анализ на резултатите от мониторинга в сравнение със заложените количествени и качествени индикатори;
3. Да се изработят комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие от изпълнението на Общинската стратегия от гледна точка на целевите рискови групи. Оценката обхваща следните критерии:
 - Релевантност – съответствието на целите и интервенцията спрямо реални проблеми и конкретните потребности и възможности на рисковите групи;
 - Ефикасността на изпълнените дейности и постигнатите преки резултати по отношение на обема на дейностите, спазването на времевия график, планираните / вложените ресурси
 - Ефективността – оценка на реалните ползи и ефекти за потребителите на услуги, както и на степента на обхващане на целените групи, индивиди и общности в риск от изпълнените дейности. Качеството на предоставените социални услуги се оценява през призмата на ефекта и ползите за потребителите при задоволяването на техните потребности - индивидуални и общи за рисковата група;
 - Въздействието на Общинската стратегия върху общия социален контекст, степен на постигане на дългосрочните цели, комплексна оценка на предизвиканите качествени промени в състоянието на социалната среда и рисковите групи;
 - Устойчивостта на дейностите, резултатите и ползите за целевите групи и продължението им след времевата рамка на Стратегията.

III. План за действие

Ролите и задачите на общините и институциите на общинско ниво, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни в изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги се определят от техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им.

Община Ямбол:

- Общината отговаря за цялостното изпълнение на общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020), чрез която в частност ще се реализира Областната стратегия за развитие на социалните услуги;
- Общината разработва, приема и осъществява годишен план за развитие на социалните услуги.

Роля и отговорности на Общинския съвет:

- Обсъжда и приема Общинска стратегии за развитие на социални услуги на територията на общината и годишния оперативен план за изпълнението ѝ по предложение на кмета на общината;
- Одобрява докладите за изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги по предложение на кмета на общината;
- Съгласува проектни предложения за финансиране на социални услуги, които ще се развиват на територията на общината и планирани в Областната стратегия и Общинската стратегия.
- Взема решения, свързани с развитие на СУ на територията на общината (откриване, закриване, разширяване, дофинансиране и пр.).

Решение за развиване на конкретна социална услуга се взема от Общинския съвет, като преди това е било разгледано в съответната постоянна комисия и консултирано по въпросите, свързани с финансирането. Предложението се внася от кмета или от общинските съветници.

Ролята на кмета на общината е ключова за цялостното изпълнение на Общинската стратегия за социалните услуги. **Кметът** на общината:

- организира изработването на общинска програма и планове за развитие на социални услуги на територията на общината и на програмата за реализацията му и след съгласуване с Обществения съвет по социално подпомагане ги внася за обсъждане и приемане от Общинския съвет;
- организира разработването на общинските секторни политики и – след гласуването в Общинския съвет – организира цялостното им изпълнение. Кметът и общинската администрация осъществяват съгласуването на дейностите за развитие на социалните услуги с общите хоризонтални мерки за социално включване;
- ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги
- след съгласуване с Обществения съвет представя годишен и заключителен доклад за изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги за одобряване от Общинския съвет;
- участва в осъществяването на годишен мониторинг и оценка на изпълнението на общинския план за развитие на социалните услуги като част от Областната стратегия
- търси възможности за финансиране от различни финансови източници за реализиране на конкретните общински дейности, планирани в общинската стратегия.

Общественият съвет по социално подпомагане е консултативен орган към общината за осъществяване на сътрудничество, координация и консултация между община, централни държавни органи и доставчици на социални услуги с цел реализиране на социалната политика в конкретната общината. Неговата роля в изпълнението на стратегията е свързана с:

- обсъждане на общинската стратегия и включения в нея общински компонент;
- осъществяване на обществен контрол върху развитието на социалните услуги и инициативи, съобразно стратегията;
- стимулиране на партньорството между местната власт и доставчиците на социални услуги за реализиране на планираните дейности в стратегията на територията на общината.

Роля и отговорности на Дирекция „Социално подпомагане“ Ямбол

- Носи отговорност и изпълнява конкретни задачи при реализирането на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги;
- Правят предложения до кмета на общината за предоставяне на социални услуги в общината;
- Правят предложения до РДСП - Ямбол за откриване, реформиране и закриване на социални услуги, съобразно планираните дейности в стратегията;
- ДСП и ОЗД управляват случаите на хората и децата в риск; разработват оценки и индивидуални планове за децата и лицата, настанени в специализирани институции;
- Осъществяват сътрудничество между общинската администрация и неправителствени организации във връзка с общинската стратегия и предвидените дейности в нея;
- Събират и актуализират данните на базовите индикатори и резултатите от изпълнение на социалните услуги;
- ОЗД подпомага интегрирането на деца в детски ясли, детски градини и предучилищно образование; съвместно с ЦОП в общината. ОЗД работят за изграждане на връзки между децата, настанени в СИ и семейството им; провежда дейности за изграждане на родителски капацитет, за задържане и реинтеграция на децата в училище и за превенция на рисковото поведение.
- Предвид основните си функции, РДСП и ДСП (с отделите си по Социална закрила и Закрила на детето) имат отношение към всички заложените цели в Общинската стратегия за развитие на социалните услуги и това са задачи свързани с:
- идентифициране и насочване на случаи към социални и здравни услуги за ранна превенция; подкрепа на семейства в риск от изоставяне на дете;
- насочване на семейства на деца с увреждания към дневни центрове и детски градини за получаване на гъвкава грижа;
- насочване на семейства с увредени деца за ранна диагностика и навременна интервенция на увреждането;
- работа по изграждане на връзка между децата, настанени в СИ и биологично или разширено семейство; реинтеграцията на деца в семейна среда;
- оказване на методическа подкрепа и съдействие на ЦОП за формиране на мобилни екипи;
- планиране (съвместно с Дирекция Бюро по труда) мерки за професионално ориентиране и трудова интеграция на младежи, предстоящи да напуснат СИ;
- консултиране и насочване на семейства с деца в риск към социални услуги;
- подпомагат изграждането на алтернативни социални услуги; подпомагат общината при идентифициране на нуждаещите се стари хора от услуги в общността и други.
- Същевременно взаимодействието на АСП с МТСП се определя като фактор за гарантиране на устойчивостта на изпълнението на общинската стратегия чрез практическите възможности за осигуряване на средства за предоставяне на услуги като държавно-делегирана дейност.

РДСП и ДСП имат отношение към всички заложените цели в Стратегията и това са задачи свързани с: идентифициране и насочване на случаи към социални и здравни услуги за ранна превенция; подкрепа на семейства в риск от изоставяне на дете; насочване на

семействата на деца с увреждания към дневни центрове и детски градини за получаване на гъвкава грижа; насочване на семействата с деца с увреждания за ранна диагностика и навременна интервенция на увреждането; изграждане на връзка между децата, настанени в СИ и биологично или разширено семейство; реинтеграцията на деца в семейна среда; оказване на методическа подкрепа и съдействие на ЦОП за формиране на мобилни екипи.

Държавна агенция за закрила на детето

Общинската стратегия за развитието на социалните услуги е инструмент в реализацията на националните приоритети за закрила на детето и за социално включване на семейства и общности в риск. В този контекст Държавната агенция за закрила на детето оказва съществена подкрепа на заинтересованите страни в реализацията на заложените приоритети и цели на стратегията. По-конкретно ролята на ДАЗД включва:

- Отговаря и за реформирането на специализираните институции за деца
- Оказва методическа помощ на местните власти и общинската администрация, юридически и физически лица, осъществяващи дейности по закрила на детето и на други държавни органи за реализиране и оценка на техните дейности при осъществяване на планираните социалните услуги за децата;
- Издава лицензи на доставчиците на новоразкрити социални услуги за деца;
- Контролира стандартите и критериите за качество на социалните услуги за деца и семейства.

РИО на МОН

Регионалният инспекторат по образованието на МОН Ямбол отговаря за координиране и изпълнение на дейности за достъп до качествено образование на деца и ученици, реинтеграция в системата на образование на необхванати, отпаднали и нередовно посещаващи училище ученици. РИО на МОН:

- Осигурява интегриране в системата на образование на децата със специални потребности, отглеждани в семействата;
- Осигурява методическо ръководство на училищата за насочване на нередовно посещаващи училище ученици и деца с рисково поведение към отделите за закрила на детето и Центровете за обществена подкрепа в област Ямбол;
- Осигурява методическо ръководство и насърчава училищата за развитие на дейности съвместно с ЦОП и НПО за повишаване на мотивацията на учениците за задържане в училище и за запълване на свободното им време според индивидуалните им интереси; програми и проекти за превенция на рисковото поведение на деца; за реинтеграция в системата на образование на отпаднали деца, за задържането им в училище чрез участие в извънкласни дейности според индивидуалните им интереси и за наваксване на образователни пропуски;
- Осигурява контрол върху обхващането на всички деца на територията на област Ямбол в предучилищна подготовка и възпитание; върху редовното посещение на ученици в училище и записването на ученици в учебни заведения на територията на общината, в която живеят семействата им;
- Съвместно с РДСП, ДБТ и директори на училища планира програми за вечерно и професионално обучение за младежи и възрастни с основно и по-ниско образование.

Регионална здравна инспекция

Държавната здравна политика на територията на областта се осъществява и организира от Регионална здравна инспекция (РЗИ). РЗИ отговаря за координацията и изпълнението на хоризонтални здравни мерки, насочени към хората в риск на територията на област Ямбол. Създава база данни за здравни специалисти в помощ на хора с увреждания и хора със зависимости, която се използва от ДСП за насочване и консултиране на хора в риск.

Конкретните им отговорности са насочени към: здравна профилактика на майчинството/ бременността с фокус нежелана и рискова бременност; медицинска рехабилитация за деца и възрастни с увреждания и подкрепа за техните семейства; разработване на здравно-социални програми за семейно планиране; качествена здравна грижа в домовете за деца и хора с увреждания и стари хора във всички общини на област Ямбол.

Дирекция Бюро по труда

Дирекция Бюро по труда Ямбол участва в планирането и изпълнението на програми и активни мерки за интеграция на пазара на труда на хора в риск (лица с увреждания, младежи напускащи специализирани институции, младежи, отпаднали от училище, трайно безработни, със специално внимание към безработните от обособените ромски общности) и мерки за подкрепа на семействата на групи в риск (на деца, настанени в СИ, деца и възрастни с увреждания, живеещи в семейна среда).

Основната роля на **дирекциите "Бюро по труда"** по изпълнението на стратегията включва:

- Участие в разработването на областни и местни програми за заетост и за обучение на рискови групи;
- Консултиране на младежи, напускащи и напуснали институции с цел професионално ориентиране, повишаване на квалификацията и посредничество при намиране на работа;
- Разработване на мерки и програми съвместно с общините за професионална квалификация и включване на пазара на труда на възрастни с увреждания и на роми, живеещи в затворени етнически общности;
- Участие в разработването на програми за обучение и пренасочване на персонал от СИ;
- Посредничество между работодатели и безработни от рисковите групи с цел намиране на работа;
- Активно взаимодействие с институциите от други сектори (системата на здравеопазването, образованието и социалните услуги, териториалните органи на изпълнителната власт, органите на местното самоуправление, ръководствата на регионалните структури на представителните организации на работниците, служителите и на работодателите, НПО) при прилагането на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Ямбол.

Неправителствени организации

Важна роля в изпълнението на стратегията играят НПО – част от тях участват в предоставянето на социални услуги като преки доставчици, други допринасят за прилагането на принципите и философията на Стратегията като представители на гражданското общество и групите в риск в община Ямбол. С активното участие на НПО в процеса ще се подобри развитието на съществуващите услуги, застъпничество, обучение, партниране в управление на услуги. Съществуващите местни НПО имат съществен принос при изпълнението на разработената стратегия за социални услуги. Тяхната роля се заключава в:

- Съвместно с общината, ДСП и граждани разработват интегрирани политики и мерки за социално включване, в съответствие с мерките в стратегията;
- Участват във формулирането и изпълнението на хоризонтални мерки и политики за социално включване като партньори на общината и/или водещи организации за проектите;
- Предоставят социални, здравни и образователни услуги на територията на общината за хора в риск;
- Подпомагат училищата и ЦОП при работа със семейството и с деца за изграждане на умения за самостоятелен живот и индивидуално развитие, задържане в училище, превенция на рисковото поведение и зависимости.

НПО участват в актуализирането на Стратегията, в изготвянето на годишен план за действие и в осъществяването на мониторинг и оценка на изпълнението ѝ като подпомагат събирането на данни и оценката на потребностите на крайните потребители.

Местните власти носят конкретни отговорности също за иницирането и изпълнението на хоризонталните политики и мерки за социално включване. В този контекст, общините поемат и основната отговорност за изпълнението на мерки за социално включване, предвидени в Стратегията, например:

- Координират и иницират развитието на програми за повишаване на родителския капацитет, задържане на децата в училище, повишаване на качеството на образование и превенция на рисковото поведение на деца съвместно с училищата и центъра за обществена подкрепа;
- Отговарят и осигуряват условия за обхващане на всички деца на територията на общините в подготвителни групи и класове, гарантират спазването на задължителното изискване за записване на ученици в първи клас след завършена предучилищна подготовка в общинските училища;
- Координират и иницират развитието на програми в училищата за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи, както и за навакване на образователни пропуски;
- Развиват смесени социално образователни услуги в Центъра за обществена подкрепа за превенция на отпадането и задържане на децата в училище;
- Развиват интегрирана политика за подкрепа на хората в пенсионна възраст чрез комбиниране на ресурсите на Домашен социален патронаж, националните и оперативните програми за предоставяне на грижи в домашна среда и за осигуряване на заетост, кварталните и читалища.
- Разширяват функциите на патронажа.
- Осигуряват условия за посещаване в масови детски градини и училища на деца с увреждания, включително с осигуряване на транспорт и достъпна среда.

Местен бизнес, организации на бизнеса

Представители на местният бизнес проявяват интерес към партньорство и съвместни дейности, свързани с предоставянето на социални услуги. За тази цел е необходимо бизнесът да разграничи стопанските си интереси от обществените отговорности.

Приносът на местния бизнес се очертава в някои направления:

- Мобилизиране на бизнеса в публично-частните партньорства (за интегриране на пазара на труда на младежи, напускащи специализираните институции, за изграждане на социална инфраструктура, поддържане на различните сгради за социални услуги, социално предприемачество).
- Финансиране и съфинансиране на пилотни алтернативни социални услуги, които са от особено значение за решаване на проблемите на рисковите групи, но са извън кръга на държавното финансиране.
- Неправителствени организации - Важна роля в изпълнението на стратегията играят НПО – част от тях участват в предоставянето на социални услуги, други допринасят за прилагането на принципите и философията на Стратегията като представители на гражданското общество и групите в риск в община Ямбол. С активното участие на НПО в процеса ще се подобри развитието на съществуващите услуги, застъпничество, обучение, партниране в управление на услуги.

Механизми на партньорството

Ефективното партньорство и междусекторно сътрудничество ще допринесе за изграждане на оптимална мрежа от социални услуги в община Ямбол, която да осигури равен достъп до услуги за рисковите групи и инструменти за максимално оползотворяване на наличните ресурси. Изграждането на механизми на партньорство в Общинската стратегия има следните цели и задачи:

Обща цел: Да се повиши ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на партньорство и междусекторно сътрудничество, чрез:

Конкретни цели:

- Да се развива междуобщинско и публично-частно партньорство в социалните услуги;
- Да се утвърдят ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и развитие на смесени услуги.

5. Ресурси

5.1 Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията

Общинската стратегия предвижда конкретни мерки за обезпечаване на дейностите с необходимия персонал със съответната квалификация и умения, в които се разглежда развитието на човешките ресурси на всички етапи на изпълнението – от административния и организационен капацитет за инициране на интервенции/планиране на разкриването на нови услуги, вкл. финансово осигуряване и привличане на средства, до предоставянето на социални услуги (администриране и обслужване на клиентите) и изпълнението на конкретни мерки и дейности за решаване на социалните проблеми на рисковите групи. В отговор на идентифицираните потребности за изграждане на капацитет са формулирани целите на развитие на човешките ресурси в община Ямбол, а именно: да се гарантира качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги.

5.2. Източници на финансиране на стратегията

При определяне на източниците на финансиране се дава приоритет на държавно делегираните средства, предоставяни на общината по единните разходни стандарти.

Основни източници на финансиране на социалните услуги са:

1. Държавният (републиканският) бюджет;
2. Собствени приходи (общински бюджет);
3. Фондовете на Европейския съюз, които могат да се получават по проекти, финансирани чрез Оперативните програми на територията на страната, или пряко от централата на Европейския съюз;
4. Национални и международни програми;
5. Средствата, предоставяни безвъзмездно от физически и юридически лица;
6. Банкови кредити от местни и чуждестранни банки;
7. Други източници.

В периода 2014-2020 г. България ще се възползва и от подкрепата на Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се. Той допълва съществуващите инструменти за сближаване и Европейския социален фонд, като насочи усилия към най-тежко засегнатите от бедността и недоимъка на храна, както и материалните лишения. Това ще стане факт благодарение предоставянето на нефинансова помощ под формата на храни и основни потребителски стоки за лично ползване на най-нуждаещите се, с помощта на партньорски организации.

Европейският социален фонд, чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013 г. и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., е един от най-важните инструменти за подкрепа на политиките в сферата на социалното включване, както и за повишаване ефективността и ефикасността в работата на персонала, предоставящ социалните услуги.

Благодарение на ОП РЧР 2007-2013 г. бяха реализирани множество инициативи за интегриране на групите в неравностойно положение. Подкрепени са важни реформи в социалната сфера, сред които безспорно е реформата за деинституционализация на

децата. ОП РЧР 2007-2013 г. има важен принос за подобряване достъпа до услуги в общността и домашна среда за хората с увреждания, както и в развитието на социалната икономика.

Към настоящия момент, едно от най-съществените неща при функциониране на социалните услуги, е все още силната зависимост на общините от републиканския бюджет, чрез който получават субсидии за делегираните от държавата дейности и изравнителна субсидия, чрез която се осигурява финансиране на местните дейности. В този смисъл е целесъобразно да продължи процесът на финансова децентрализация, за да може общините да постигнат по-голяма самостоятелност в бюджетния план и неговото изпълнение. Това ще позволи по-гъвкаво да се управляват наличните финансови средства, тъй като ще има по-големи възможности за маневриране при решаването на съществуващите задачи на местно равнище.

Също така самият процес на планиране е фокусиран повече към националните приоритети и проблеми, откъдето и по линията на които се получават преобладаващите средства за общински нужди. Общинският процес на планиране в голяма степен е предопределен от нормативни и организационни изисквания. В него местните средства са крайно недостатъчни.

В тази връзка е необходимо да се търси по-нататъшно реструктуриране на общинските разходи, като се има предвид застаряващото население и обезлюдяването на общината, както и икономическата миграция на част от населението.

Със стартиране на новите оперативни програми за периода 2016-2020 г. може да се очаква по-активно и целенасочено да се обвържат техните цели и задачи с потребностите на населението от социални услуги. В резултат на това една част от недостигащите средства за инвестиции, които държавният бюджет сега не може да осигури, ще могат по-широко да се финансират по мерки на новите оперативни програми. С оглед на това в общините могат да бъдат подготвени предварително проекти, които да започнат своята реализация в инвестиционната си част в рамките на прогнозния период.

Социалните услуги в повечето от общините в областта се разкриват след кандидатстване с проектно предложение пред съответния финансиращ орган. След приключване на дейностите по проектите се пристъпва към кандидатстване за държавно делегиране на съответната социална услуга.

Конкретните финансови средства необходими за предоставяне на социални услуги в Община Ямбол ще бъдат представяни в годишните планове за реализиране на Стратегията.

6. Комуникационна програма

Комуникационната програма има за основна цел да подпомогне общинските и държавни институции, специалисти, неправителствени организации и др., ангажирани с реализирането на политиките по предоставяне на социални услуги на територията на община Ямбол, чрез привличане на широк обществен интерес и пряко участие в реализирането на Стратегията.

6.1. Цели, водещи принципи и дейности на комуникационната програма

Основните цели на комуникационната програма на Общинската стратегия за развитие на социални услуги в община Ямбол (2016 – 2020 г.) са:

- Да информира обществеността и да популяризира целите и резултатите от реализирането на стратегията;
- да спомогне за изграждане на обществена подкрепа на политиките на социално включване.

Целевите групи на комуникационната програма **са:**

- Структури на държавната и местната власт

- Неправителствени организации и доставчици на социални услуги
- Рискови групи
- Потребители на социални услуги
- Медии
- Бизнеса
- Широката общественост

Водещите принципи на комуникационната програма са:

- Целенасоченост – ясно дефинирани цел и аудитория на всяко послание, свързано с Общинската стратегия за развитие на социални услуги и нейните бенефициенти;
- Своевременност – адекватно реагиране на всяка промяна в обществената среда, свързана с изпълнението на стратегията;
- Прозрачност - яснота и всеобхватност на информацията, разпространена в общественото пространство за Общинската стратегия и нейните бенефициенти;
- Достъпност на информацията - достигане на посланията и комуникираната информация до най-голям брой заинтересовани лица;
- Качество на информационните ресурси - изчерпателност, задълбоченост и аналитичност на комуникационните послания;
- Многообразие и ефикасност на използваните комуникационни канали и комуникационни средства - идентифициране на най-надеждните и обществено значими средства и канали, служещи за връзка със заинтересованите страни от изпълнението на бщинската стратегия за развитие на социалните услуги;
- Ефективност на комуникационните послания – целенасочено ориентиране на информационния поток в посока към промяна на консервативни обществени нагласи;
- Позитивност на комуникационните послания – изграждане на климат на доверие и съпричастие с всички заинтересовани страни с оглед на ефективното изпълнение на Общинската стратегия за развитие на социални услуги;
- Широко междуобщинско и междусекторно партньорство, сътрудничество и екипност в комуникационния обмен.

6.2. Дейности по реализацията на комуникационната програма

- провеждане на специализирани кръгли маси /работни срещи /;
- провеждане на дискусии и семинари по проблемите на целевите групи;
- публикации и реклами;
- разпространение на информационни материали, брошури;
- изработка на специализирани издания;
- разпространение на анкети;
- провеждане на интервюта;
- провеждане на пресконференции.
- разработване на информационен портал;
- провеждане на мероприятия, свързани с промяна на обществените нагласи.

6.3. Възможни измерители за ефективността на комуникационната програма

- брой институции, НПО, медии, представители на бизнеса, ангажирани с постигане целите на Стратегията;
- честота на отразяването на дейностите по реализиране на Стратегията в регионалните медии;
- обем и степен на задълбоченост на журналистическите материали по темите;
- сравнение на информираността на гражданите от община Ямбол в началото и в края на изпълнение на Стратегията, което ще се извърши на базата на анкетиране чрез представителна извадка.

6.4. Механизми, подходи и техники на комуникационната програма

Механизмите и подходите на комуникационната програма включват:

Създаване на устойчива информационна среда чрез ефективно използване на различни начини и форми за комуникиране и промотиране на Общинската стратегия за развитие на социални услуги: PR, лобизъм, групи за натиск, социологически и политологически инструментариуми, изграждане на идентичности, реклама.

- Установяване на приемливи норми и параметри на взаимоотношения между участниците в комуникационния процес – всички заинтересовани страни от изпълнението на стратегията;
- Оптимален избор на агенти на влияние, които ще бъдат включени като медиатори в комуникационния процес и ще работят в партньорство с медиите.
- Изграждане на адекватна и възпроизвеждаща се информационна среда чрез:
 - Подаване на достатъчна информация в общественото пространство;
 - Търсене на отзвук и обратна връзка от комуникираната информация;
 - Предвиждане на възможности за коригиращи действия;
 - Прецизен избор на отделните информационни фрагменти и разполагането им в пространството на отделните медии с цел възходящо мултиплициране на посланията.

Основни комуникационни техники: Комуникационната програма се основава върху няколко основни форми: директна комуникация, комуникация чрез масовите медии, комуникация чрез Интернет и информационни материали и работа с партньори.

Директна комуникация цели да предостави възможност на заинтересованите страни и на широката общественост да споделят своите мнения, гледни точки и предложения в рамките на дискусии, кръгли маси и дебати. Проблемите в социалната сфера изискват непрекъснат дебат и достигане на гласа на обикновените граждани до отговорните за вземане на политическите решения. Само чрез пряк дебат и комуникация могат да бъдат координирани и хармонизирани усилията на ангажираните с различни секторни политики.

Комуникация чрез масовите медии:

- пресконференции, брифинги и съобщения за медиите;
- неформални работни срещи на водещи редактори с координационното звено, изпълняващо стратегията.
- изготвяне на програми от електронни медии с национално покритие за разпространяване на информация относно популяризиране на визията, целите и приоритетите на общинската стратегия.
- Комуникация чрез Интернет и информационни материали.

6.5. Оперативно изпълнение на комуникационната програма

За постигането на целите и реализацията на дейностите в настоящата комуникационната програма е необходимо оперативното ѝ изпълнение да се възложи на професионалист за връзки с обществеността, който да е пряко ангажиран с наблюдението и отразяването на информационните потоци, свързани с изпълнението на Общинска стратегия за развитие на социалните услуги, като:

- Участва в планирането на дейности, свързани с реализирането на целите на комуникационната програма.
- Съгласува и синхронизира своите действия с екипите на Звеното за мониторинг и оценка и Регионалното звено за подкрепа.

- Координира цялостното изпълнение на заложените дейности в ОП за изпълнение на комуникационната програма.
- Въвлича всички заинтересовани страни в информационния обмен за целите на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги чрез сътрудничество с техните експерти за връзки с обществеността или органи и институции, отговорни за подготовката и реализацията на информационни кампании и комуникационни материали.
- Организира и поддържа в сътрудничество със ЗМО и РЗП единен електронен регистър на социалните услуги на регионално ниво и популяризира актуална информация по изпълнението на областната стратегия за развитие на социалните услуги.
- Организира брифинги, пресконференции и други информационни мероприятия за постигането на целите и дейностите на комуникационната програма.
- Следи за подаването от всички заинтересовани страни на унифицирана информация и послания в общественото пространство във връзка с изпълнението на целите на стратегията.

7. Заключение

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в Община Ямбол (2016-2020) е отворен и гъвкав документ, подлежащ на промяна, допълване и усъвършенстване в отговор на възникнали нови потребности и в съответствие с променящите се условия, нормативна база и социално-икономическа среда. Обсъдена е от всички заинтересовани страни и е приета на заседание на Общински съвет – Ямбол на